

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 155

30 Ιουλίου 2014

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4276

Απλούστευση διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 1 Τουριστικές επιχειρήσεις

1. Ως τουριστικές επιχειρήσεις ορίζονται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού και είναι οι εξής:

- Τουριστικά καταλύματα
- Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής
- Τουριστικά γραφεία
- Γραφεία ενοικίασεως αυτοκινήτων
- Επιχειρήσεις εκμίσθωσης Μοτοσικλετών, Τρίτροχων και Τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κ.εκ.
- Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.)
- Ναυλομεσιτικά Γραφεία.

2. Τουριστικά καταλύματα

Τουριστικά καταλύματα είναι οι τουριστικές επιχειρήσεις που υποδέχονται τουρίστες και παρέχουν σε αυτούς διαμονή και άλλες συναφείς προς τη διαμονή υπηρεσίες, όπως εστίαση, ψυχαγωγία, αναψυχή, άθληση. Διακρίνονται ως εξής:

- Κύρια Ξενοδοχειακά καταλύματα
  - Ξενοδοχεία: Τα ξενοδοχεία είναι εγκαταστάσεις διαμονής που διαθέτουν χώρους διανυκτέρευσης σε δωμάτια ή σε διαμερίσματα ενός ή δύο ή περισσότερων χώρων με λουτρό, κοινόχρηστους χώρους υποδοχής, παραμονής των πελατών και αίθουσα παροχής τουλάχιστον πρωινού γεύματος.
  - Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping): Οι οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις είναι κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, υπαίθρια,

με ή χωρίς οικίσκους, στα οποία παρέχεται η δυνατότητα διαμονής, εστίασης και αναψυχής τουριστών που διαθέτουν ή όχι ίδια κατασκηνωτικά και μεταφορικά μέσα, όπως συρόμενα ή αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, ρυμουλκούμενα ή ημιρυμουλκούμενα τροχόσπιτα, σκηνές, τροχοσκηνές ή σκηνές επί της οροφής οχημάτων, τουριστικά λεωφορεία διαμορφωμένα με κοιτώνες (hotel bus) και τουριστικά λεωφορεία με συρόμενα οχήματα διαμορφωμένα με κοιτώνες (rotel hotel). Για την ίδρυση και λειτουργία των οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων εκδίδεται εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος σχετική απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζοντας τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές αυτών.

γγ. Ξενώνες φιλοξενίας νέων: Ξενώνες φιλοξενίας νέων είναι κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία ευρίσκονται εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και οικισμών. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού που εκδίδεται εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος καθορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των Ξενώνων φιλοξενίας νέων, οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και οι οικονομικές επιβαρύνσεις για τη νόμιμη λειτουργία τους, το ύψος του ποσού των παραβόλων για την κατάθεση αίτησης χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, οι διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των παραπάνω όρων και προϋποθέσεων, τα κριτήρια και η διαδικασία κατάταξής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την ίδρυση και λειτουργία αυτών.

Επιτρέπεται η μετατροπή υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων της υποπερίπτωσης αα΄ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 ή πολυώροφων οικοδομών σε

Ξενώνες φιλοξενίας νέων, εφόσον πληρούν τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές του προηγούμενου εδαφίου. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία μετατροπής των καταλυμάτων αυτών ή των πολυώροφων οικοδομών σε Ξενώνες φιλοξενίας νέων.

δδ. Σύνθετα τουριστικά καταλύματα: Σύνθετα τουριστικά καταλύματα είναι τα ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερίπτωσης αα΄ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 2 που ανεγείρονται σε συνδυασμό: α) με τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 2 και β) με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής. Για την

ίδρυση και λειτουργία των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του ν. 4002/2011 (Α' 180). Για την εφαρμογή του νόμου αυτού ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής νοούνται συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού, υδροθεραπευτήρια, καθώς και οι εξής εγκαταστάσεις ειδικών μορφών τουρισμού: μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα αναζωογόνησης, κέντρα ευεξίας και αισθητικής και κέντρα καταδυτικού τουρισμού. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού δύνανται να προσδιορίζονται και άλλα είδη τουριστικών επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, που αποτελούν τμήμα των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων.

εε. Ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας (condo hotels): Είναι ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κατηγορίας 3 ή 4 ή 5 αστέρων εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εντός ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, επί των οποίων, με τη μορφή δωματίων ή διαμερισμάτων επιτρέπεται η σύσταση οριζοντίων και καθέτων ιδιοκτησιών και η σύσταση ή μεταβίβαση ενοχικών και εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε τρίτους. Η μακροχρόνια μίσθωση συνομολογείται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα ετών. Για την ίδρυση και λειτουργία των ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 4179/2013 (Α' 175).

στστ. Ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων που προβλέπονται στο π.δ. 33/1979. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων, οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα κριτήρια και η διαδικασία κατάταξής τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ίδρυση και λειτουργία αυτών.

β. Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα:

αα. Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλλες): Ως τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλλες) ορίζονται μονοκατοικίες, επιφάνειας τουλάχιστον 80 τ.μ., οι οποίες έχουν ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση και παρουσιάζουν αυτοτέλεια οικοπέδου/γηπέδου και κτίσματος. Δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας. Για την ίδρυση και λειτουργία των τουριστικών επιπλωμένων επαύλειων (βιλών) εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4179/2013.

ββ. Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες: Ως τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες ορίζονται μεμονωμένες ή σε συγκρότημα μονοκατοικίες, επιφανείας τουλάχιστον 40 τ.μ. εκάστη, με αυτοτέλεια λειτουργίας και ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση. Δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας. Για την ίδρυση και λειτουργία των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4179/2013.

γγ. Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα: Ως ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα ορίζονται εγκαταστάσεις διαμονής που διαθέτουν χώρους διανυκτέρευσης σε δωμάτια ή και

σε διαμερίσματα ενός ή δύο ή περισσότερων χώρων με λουτρό.

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων.

3. Εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής
Ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής νοούνται:

- αα. Συνεδριακά κέντρα
- ββ. Γήπεδα γκολφ
- γγ. Τουριστικοί λιμένες
- δδ. Χιονοδρομικά κέντρα
- εε. Θεματικά πάρκα

στ. Εγκαταστάσεις Ιαματικού Τουρισμού (Μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)

- ζζ. Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού
- ηη. Ορειβατικά καταφύγια
- θθ. Αυτοκινητοδρόμια.

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού δύνανται να προσδιορίζονται και άλλα είδη τουριστικών επιχειρήσεων ή εγκαταστάσεων ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής. Με ίδια απόφαση ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, οι κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης της οικείας νομοθεσίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Τουριστικά γραφεία

Τουριστικά είναι τα γραφεία κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 393/1976 (Α' 199).

5. Γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων

Γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων είναι επιχειρήσεις ολικής μίσθωσης ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων.

6. Επιχειρήσεις εκμίσθωσης μοτοσικλετών, τρίτροχων και τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κ.εκ..

Επιχειρήσεις εκμίσθωσης μοτοσικλετών, τρίτροχων και τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κ.εκ. είναι επιχειρήσεις εκμίσθωσης μοτοσικλετών, τρίτροχων και τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κ.εκ..

7. Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.)

Τ.Ε.Ο.Μ. είναι τουριστικές επιχειρήσεις της παραγράφου 1 που έχουν στην κυριότητα, νομή ή κατοχή τους ένα ή περισσότερα ειδικά τουριστικά λεωφορεία του ν. 711/1977.

8. Ναυλομεσιτικά γραφεία

Ναυλομεσιτικά γραφεία είναι τουριστικές επιχειρήσεις της παραγράφου 1 οι οποίες αναλαμβάνουν την εκναύλωση επαγγελματικών πλοίων αναψυχής.

9. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι διατάξεις των υποπεριπτώσεων α', β', γ' και δ' της περίπτωσης Α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, νοούνται στο εξής τα καταλύματα της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2.

10. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι διατάξεις των υποπεριπτώσεων β' και γ' της περίπτωσης Β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 νοούνται στο εξής τα καταλύματα της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 2.

11. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα της περίπτωσης Γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993, νοούνται

από τη δημοσίευση του παρόντος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 40, τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2.

12. Τα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα υπάγονται αυτοδικαίως στις μορφές καταλυμάτων του άρθρου αυτού. Η αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία τουρισμού προβαίνει αυτοδικαίως σε τροποποίηση των εν ισχύ ειδικών σημάτων λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.).

Άρθρο 2 **Χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας** **σε τουριστικά καταλύματα**

1. Ακίνητο που εκμισθώνεται για προσωρινή διαμονή του μισθωτή για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριάντα (30) ημερών θεωρείται τουριστικό κατάλυμα.

2. Προϋπόθεση λειτουργίας όλων των τουριστικών καταλυμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 είναι η προηγούμενη χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) από την αρμόδια υπηρεσία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζεται ο τύπος της έντυπης αίτησης που υποβάλλεται για την έκδοση του Ε.Σ.Λ. ανάλογα με τη μορφή του τουριστικού καταλύματος.

4. Η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού τηρεί μητρώο των τουριστικών επιχειρήσεων του άρθρου 1 του παρόντος με αύξοντα αριθμό, ο οποίος αναγράφεται στο Ε.Σ.Λ. για τα τουριστικά καταλύματα ή στη βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων, η οποία χορηγείται στις λοιπές επιχειρήσεις. Στο Ε.Σ.Λ. ή στη βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων αναγράφεται επίσης και ο Α.Φ.Μ. επιχείρησης.

5. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, καθώς και για τα ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας της υποπερίπτωσης εε' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 1.

Άρθρο 3 **Διαδικασία χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας** **Ξενοδοχείων και οργανωμένων** **τουριστικών κατασκηνώσεων**

1. Για τη χορήγηση Ε.Σ.Λ. κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων των περιπτώσεων αα', ββ', γγ', εε', στστ' της παρ. 2 του άρθρου 1, ο αιτών υποβάλλει είτε στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ), τα εξής:

α. Αίτηση - Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία ανήκει. Για το νομικό πρόσωπο η αίτηση υποβάλλεται από τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπό του και συνοδεύεται από τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία του. Η αίτηση χορήγησης Ε.Σ.Λ. ξενοδοχείου και οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων μπορεί να κατατίθεται και από πρόσωπο που εκμεταλλεύεται αυτό, δυνάμει σχετικής μισθωτικής ή άλλης σύμβασης, θεωρημένης από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. η οποία συνοποβάλλεται.

β. Άδεια οικοδομής ή άδεια δόμησης εκδοθείσα από τον οικείο Ο.Τ.Α. ή άλλη αρμόδια αρχή. Για χώρους που έχουν διατηρηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 3843/2010 (Α' 62) προσκομίζεται αντίγραφο της αίτησης όπου βεβαιώνεται η περαίωση της διαδικασίας διατήρησης του χώρου, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010 (Α' 62). Για κατασκευές ή χρήσεις που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στις διατάξεις του ν. 4178/2013 προσκομίζεται η βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 της 41498/26.9.2011 απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 2167) ή η βεβαίωση εξόφλησης ποσοστού 30% του συνολικού ποσού προστίμου από το πληροφοριακό σύστημα.

γ. Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για το σύνολο της εγκατάστασης, το οποίο εκδίδεται από την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία, για τα τουριστικά καταλύματα του παρόντος άρθρου δυναμικότητας τουλάχιστον είκοσι (20) κλινών και για τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping) ανεξαρτήτου δυναμικότητας.

δ. Στην περίπτωση που υπάρχει σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο προσκομίζεται βεβαίωση σύνδεσης με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Ο.Τ.Α. που εκδίδεται από τον οικείο Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο προσκομίζεται βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος του καταλύματος από διπλωματούχο ή πτυχιούχο μηχανολόγο μηχανικό ή ηλεκτρολόγο μηχανικό ή μηχανικό ενεργειακής τεχνολογίας ή διπλωματούχο ή πτυχιούχο μηχανικό αντίστοιχης ειδικότητας με τεκμηρίωση τεχνικών στοιχείων ως προς την επάρκεια των εγκαταστάσεων διάθεσης υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική και υγειονομική νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή συνοποβάλλεται και υπεύθυνη δήλωση του ίδιου μηχανικού και του ιδιοκτήτη ή νομίμου εκπροσώπου του τουριστικού καταλύματος ότι πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών ή στις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις για τη διαχείριση και τη διάθεση υγρών αποβλήτων αν το κατάστημα αδειοδοτείται περιβαλλοντικά ή οι όροι που υπάρχουν στην άδεια δόμησης για τη διάθεση των υγρών αποβλήτων αν το κατάλυμα δεν αδειοδοτείται περιβαλλοντικά.

ε. Απόδειξη κατάθεσης παραβόλων, ως ακολούθως:

Ξενοδοχείο	Ποσό ανά δωμάτιο
Κατηγορίας 5*	€10,00/δωμάτιο
Κατηγορίας 4*	€8,00/δωμάτιο
Κατηγορίας 3*	€6,00/δωμάτιο
Κατηγορίας 2*	€4,00/δωμάτιο
Κατηγορίας 1*	€4,00/δωμάτιο

Οργανωμένες τουριστικές Κατασκηνώσεις: €5,00/θέση και €10,00/οικίσκο. Τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων (ανεξαρτήτως τάξης) €10,00/δωμάτιο.

Τα ως άνω παράβολα κατατίθενται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

στ. Όπου απαιτείται σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του ν. 4014/2011 και το Παράρτημα VI της υπ' αριθμ. 1958/2012 (Β' 21) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος,

Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα ή δραστηριότητες που υπάγονται στην κατηγορία Α' του Παραρτήματος VI της υπ' αριθμ. 1958/2012 (Β' 21) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως ισχύει, ή δήλωση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) για έργα ή δραστηριότητες που υπάγονται στην κατηγορία Β' του εν λόγω Παραρτήματος με τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 59845/2012 (Β' 3438) κοινής υπουργικής απόφασης.

ζ. Αντίγραφα των σχεδίων αρχιτεκτονικής μελέτης που συνοδεύουν την άδεια οικοδομής ή την άδεια δόμησης (κατόψεις - όψεις) σε δύο σειρές, στα οποία εμφανίζονται και τα προς αδειοδότηση καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και οι κολυμβητικές δεξαμενές. Τα αντίγραφα αυτά συνοδεύονται από υπεύθυνες δηλώσεις του αιτούντος και του εντεταλμένου μηχανικού, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) στην οποία θα δηλώνεται ότι το κατάλυμα έχει αναεργηθεί και πληροί όλες ανεξαιρέτως τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που προβλέπονται για τα καταλύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας που ανήκει ή επιθυμεί να καταταγεί. Επίσης προσκομίζεται τεχνική έκθεση θέσεως, έκτασης, υπάρχουσας υποδομής και περιγραφή του ευρύτερου περιβάλλοντος του οικοπέδου/γηπέδου με πρωτότυπη υπογραφή και σφραγίδα του κατά περίπτωση αρμόδιου διπλωματούχου ή πτυχιούχου μηχανικού. Η μία σειρά βεβαιώνεται από την υπηρεσία και επιστρέφεται στον αιτούντα και η δεύτερη σειρά παραμένει στο αρχείο της υπηρεσίας.

η. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα. Το δικαιολογητικό αυτό αναζητείται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού εφόσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή. Φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια άλλου κράτους υποβάλλουν ισοδύναμο έγγραφο που έχει εκδοθεί από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους με το οποίο βεβαιώνεται η μη καταδίκη για τα ανωτέρω αδικήματα. Αν στη χώρα καταγωγής ή προέλευσης δεν προβλέπεται η έκδοση εγγράφου ισοδύναμου προς το απόσπασμα ποινικού μητρώου, τούτο είναι δυνατόν να αντικατασταθεί από ένορκη βεβαίωση ή, για τα κράτη όπου δεν υφίσταται τέτοια, από υπεύθυνη δήλωση, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή κατά περίπτωση ενώπιον συμβολαιογράφου της χώρας καταγωγής ή προέλευσης, οι οποίοι χορηγούν βεβαίωση περί παροχής της ένορκης βεβαίωσης ή της υπεύθυνης δήλωσης. Το αντίγραφο του ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, καθώς και τα ανωτέρω έγγραφα υποβάλλονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσής τους.

θ. Βεβαίωση του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Ξ.Ε.Ε.) περί ενημερότητας των προς αυτό υποχρεώσεων με αναφορά στη νομική μορφή της επιχείρησης. Η βεβαίωση αυτή αναζητείται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Τουρισμού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και η μορφή και το περιεχόμενο του εντύπου της διαδικασίας χορήγησης Ειδικού

Σήματος Λειτουργίας, προκειμένου αυτή να ενταχθεί στο σύστημα διεκπεραίωσης μέσω Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.).

3. Η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού χορηγεί Ε.Σ.Λ. εντός πενήντα (50) ημερών από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 1. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία τεκμαίρεται η χορήγηση του Ε.Σ.Λ., σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010 (Α' 63) και ο αιτών μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. αρχή.

4. Κατά τη διάρκεια της πλήρους λειτουργίας των καταλυμάτων (θερινή περίοδος) οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής (Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ή Δ/νσεις Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους προκειμένου να διαπιστωθεί ότι από τη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος του τουριστικού καταλύματος δεν δημιουργούνται κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία. Η έκθεση αυτοψίας αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού και σε περίπτωση που διαπιστωθούν και βεβαιωθούν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία μπορεί να ανακληθεί το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας.

5. Στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και στα λοιπά καταστήματα των οποίων η λειτουργία έχει προβλεφθεί εντός του τουριστικού καταλύματος χορηγείται από την αρμόδια κατά τόπο υπηρεσία τουρισμού βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων για τη λειτουργία τους με την προϋπόθεση της προηγούμενης υποβολής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία δικαιολογητικών. Η βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων χορηγείται το αργότερο εντός πενήντα (50) ημερών από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών. Η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού αναζητεί υπηρεσιακά από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία τη σχετική γνωμοδότηση που επιβεβαιώνει ότι το υπό αδειοδότηση ΚΥΕ πληροί τους όρους της απόφασης με αριθμό Υ1γ/ΓΠ/οικ. 96967 (Β' 2718). Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται η χορήγηση της βεβαίωσης συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων.

6. Το Ε.Σ.Λ. είναι αόριστης διάρκειας. Τα δικαιολογητικά των οποίων η ισχύς λήγει αντικαθίστανται υποχρεωτικά προ της λήξης τους, άλλως το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας για τη χορήγησή του αρχής. Οποιαδήποτε αλλαγή στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το τουριστικό κατάλυμα συνεπάγεται έκδοση Ε.Σ.Λ. με μόνη την υποβολή των δικαιολογητικών α' και η' της παραγράφου 1, καθώς και απόδειξη κατάθεσης παραβόλου ίσου με το 20% του ποσού που καθορίζεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

7. Ειδικά για τις κολυμβητικές δεξαμενές υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 154 του ν. 4070/2012.

Άρθρο 4

Διαδικασία χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων

1. Για τη χορήγηση Ε.Σ.Λ. ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων, ο αιτών υποβάλλει είτε στην

αρμόδια υπηρεσία τουρισμού είτε σε οποιοδήποτε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ), τα εξής:

α. Αίτηση - Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία ανήκει. Για το νομικό πρόσωπο η αίτηση υποβάλλεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του και συνοδεύεται από τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία του. Η αίτηση χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας ενοικιαζόμενου επιπλωμένου δωματίου/διαμερίσματος μπορεί να κατατίθεται και από πρόσωπο που εκμεταλλεύεται αυτά, δυνάμει σχετικής μισθωτικής ή άλλης σύμβασης, θεωρημένης από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., η οποία συνυποβάλλεται.

β. Άδεια οικοδομής ή άδεια δόμησης εκδοθείσα από τον οικείο Ο.Τ.Α. ή άλλη αρμόδια αρχή. Για χώρους που έχουν διατηρηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 3843/2010 (Α' 62) προσκομίζεται αντίγραφο της αίτησης όπου βεβαιώνεται η περαίωση της διαδικασίας διατήρησης του χώρου, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010 (Α' 62). Για κατασκευές ή χρήσεις που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στις διατάξεις του ν. 4178/2013 προσκομίζεται η βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 της 41498/26.9.2011 απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 2167) ή η βεβαίωση εξόφλησης ποσοστού 30% του συνολικού ποσού προστίμου από το πληροφοριακό σύστημα.

γ. Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για το σύνολο της εγκατάστασης, το οποίο εκδίδεται από την οικεία Πυροσβεστική Υπηρεσία, για τα τουριστικά καταλύματα του παρόντος άρθρου δυναμικότητας τουλάχιστον είκοσι (20) κλινών.

δ. Στην περίπτωση που υπάρχει σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο προσκομίζεται βεβαίωση σύνδεσης με το αποχετευτικό δίκτυο του οικείου Ο.Τ.Α. που εκδίδεται από τον οικείο Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο προσκομίζεται βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος του καταλύματος από διπλωματούχο ή πτυχιούχο μηχανολόγο μηχανικό ή ηλεκτρολόγο μηχανικό ή μηχανικό ενεργειακής τεχνολογίας ή διπλωματούχο ή πτυχιούχο μηχανικό αντίστοιχης ειδικότητας με τεκμηρίωση τεχνικών στοιχείων ως προς την επάρκεια των εγκαταστάσεων διάθεσης υγρών αποβλήτων σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική και υγειονομική νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή συνυποβάλλεται και υπεύθυνη δήλωση του ίδιου μηχανικού και του ιδιοκτήτη ή νομίμου εκπροσώπου του τουριστικού καταλύματος ότι πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών ή στις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις για τη διαχείριση και τη διάθεση υγρών αποβλήτων αν το κατάστημα αδειοδοτείται περιβαλλοντικά ή οι όροι που υπάρχουν στην άδεια δόμησης για τη διάθεση των υγρών αποβλήτων αν το κατάλυμα δεν αδειοδοτείται περιβαλλοντικά.

ε. Απόδειξη κατάθεσης παραβόλων, σύμφωνα με την περίπτωση η' της παρ. 1 του άρθρου 150 του ν. 4070/2012.

Τα ως άνω παράβολα κατατίθενται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

στ. Όπου απαιτείται σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του ν. 4014/2011 και το Παράρτημα VI της υπ' αριθμ. 1958/2012 (Β' 21) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα ή δραστηριότητες που υπάγονται στην κατηγορία Α' του Παραρτήματος VI της υπ' αριθμ. 1958/2012 (Β' 21) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως ισχύει ή δήλωση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) για έργα ή δραστηριότητες που υπάγονται στην κατηγορία Β' του εν λόγω Παραρτήματος με τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 59845/2012 (Β' 3438) κοινής υπουργικής απόφασης.

ζ. Αντίγραφα των σχεδίων αρχιτεκτονικής μελέτης που συνοδεύουν την άδεια οικοδομής ή την άδεια δόμησης (κατόψεις - όψεις) σε δύο σειρές, στα οποία εμφανίζονται και τα προς αδειοδότηση καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και οι κολυμβητικές δεξαμενές. Τα αντίγραφα αυτά συνοδεύονται από υπεύθυνες δηλώσεις του αιτούντος και του εντεταμένου μηχανικού, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) στην οποία θα δηλώνεται ότι το κατάλυμα έχει αναεργηθεί και πληροί όλες ανεξαιρέτως τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές που προβλέπονται για τα καταλύματα της συγκεκριμένης κατηγορίας που ανήκει ή επιθυμεί να καταταγεί. Επίσης προσκομίζεται τεχνική έκθεση θέσεως, έκτασης, υπάρχουσας υποδομής και περιγραφή του ευρύτερου περιβάλλοντος του οικοπέδου/γηπέδου με πρωτότυπη υπογραφή και σφραγίδα του κατά περίπτωση αρμόδιου διπλωματούχου ή πτυχιούχου μηχανικού. Η μία σειρά βεβαιώνεται από την υπηρεσία και επιστρέφεται στον αιτούντα και η δεύτερη σειρά παραμένει στο αρχείο της υπηρεσίας.

η. Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα. Το δικαιολογητικό αυτό αναζητείται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού εφόσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή. Φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια άλλου κράτους υποβάλλουν ισοδύναμο έγγραφο που έχει εκδοθεί από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους με το οποίο βεβαιώνεται η μη καταδίκη για τα ανωτέρω αδικήματα. Αν στη χώρα καταγωγής ή προέλευσης δεν προβλέπεται η έκδοση εγγράφου ισοδύναμου προς το απόσπασμα ποινικού μητρώου, τούτο είναι δυνατόν να αντικατασταθεί από ένορκη βεβαίωση ή, για τα κράτη όπου δεν υφίσταται τέτοια, από υπεύθυνη δήλωση, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή κατά περίπτωση ενώπιον συμβολαιογράφου της χώρας καταγωγής ή προέλευσης, οι οποίοι χορηγούν βεβαίωση περί παροχής της ένορκης βεβαίωσης ή της υπεύθυνης δήλωσης. Το αντίγραφο του ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, καθώς και τα ανωτέρω έγγραφα υποβάλλονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσής τους.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Τουρισμού καθορίζονται οι όροι και οι

προϋποθέσεις, καθώς και η μορφή και το περιεχόμενο του εντύπου της διαδικασίας χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, προκειμένου αυτή να ενταχθεί στο σύστημα διεκπεραίωσης μέσω Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) που λειτουργεί ως Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.).

3. Η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού χορηγεί Ε.Σ.Λ. εντός πενήντα (50) ημερών από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 1. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία τεκμαίρεται η χορήγηση του Ε.Σ.Λ., σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010 (Α' 63) και ο αιτών μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. αρχή.

4. Κατά τη διάρκεια της πλήρους λειτουργίας των καταλυμάτων (θερινή περίοδος) οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής (Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας ή Δ/νσεις Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους προκειμένου να διαπιστωθεί ότι από τη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος του τουριστικού καταλύματος δεν δημιουργούνται κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία. Η έκθεση αυτοψίας αποστέλλεται στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού και σε περίπτωση που διαπιστωθούν και βεβαιωθούν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία μπορεί να ανακληθεί το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας.

5. Στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και στα λοιπά καταστήματα των οποίων η λειτουργία έχει προβλεφθεί εντός του τουριστικού καταλύματος χορηγείται από την αρμόδια κατά τόπο υπηρεσία τουρισμού βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων για τη λειτουργία τους με την προϋπόθεση της προηγούμενης υποβολής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία δικαιολογητικών. Η βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων χορηγείται το αργότερο εντός πενήντα (50) ημερών από την προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών. Η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού αναζητεί υπηρεσιακά από την αρμόδια υγειονομική υπηρεσία τη σχετική γνωμοδότηση που επιβεβαιώνει ότι το υπό αδειοδότηση ΚΥΕ πληροί τους όρους της απόφασης με αριθμό Υ1γ/ΓΠ/οικ. 96967 (Β' 2718). Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία τεκμαίρεται η χορήγηση της βεβαίωσης συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων.

6. Το Ε.Σ.Λ. είναι αόριστης διάρκειας. Τα δικαιολογητικά των οποίων η ισχύς λήγει αντικαθίστανται υποχρεωτικά προ της λήξης τους, άλλως το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας για τη χορήγησή του αρχής. Οποιαδήποτε αλλαγή στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το τουριστικό κατάλυμα συνεπάγεται έκδοση Ε.Σ.Λ. με μόνη την υποβολή των δικαιολογητικών α' και η' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και απόδειξη κατάθεσης παραβόλου ίσου με το 20% του ποσού που καθορίζεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1.

7. Ειδικά για τις κολυμβητικές δεξαμενές υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 154 του ν. 4070/2012.

Άρθρο 5

Κατάταξη τουριστικών καταλυμάτων

1. Τα ξενοδοχεία κατατάσσονται σε πέντε (5) κατηγορίες αστέρων. Με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται οι

τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ο τρόπος και η διαδικασία κατάταξής τους, τα βαθμολογούμενα κριτήρια και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Τα ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια-διαμερίσματα κατατάσσονται σε κατηγορίες κλειδιών. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται ο αριθμός των κατηγοριών κλειδιών, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων, ο τρόπος και η διαδικασία κατάταξής τους, τα βαθμολογούμενα κριτήρια και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 6

Διαδικασία κατάταξης τουριστικών καταλυμάτων

1. Αρμόδιος φορέας για την κατάταξη των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και των ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων, όπου θα τηρεί και μητρώο διακριτικών τίτλων, ορίζεται το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.) το οποίο εκδίδει το οικείο πιστοποιητικό κατάταξης ύστερα από αίτηση της επιχείρησης η οποία υποβάλλεται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης χορήγησης Ε.Σ.Λ. στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού.

2. Το Ξ.Ε.Ε. εντός πενήντα (50) ημερών από την υποβολή της αίτησης για την κατάταξη του τουριστικού καταλύματος εκδίδει πιστοποιητικό κατάταξης του καταλύματος σε κατηγορία αστέρων ή κλειδιών αντίστοιχα. Το πιστοποιητικό κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία τουρισμού το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του αλλιώς το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται.

Η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικού κατάταξης πραγματοποιείται είτε από την κεντρική υπηρεσία του Ξ.Ε.Ε. είτε από τα περιφερειακά του γραφεία, που έχουν συσταθεί ή θα συσταθούν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 3905/2010 (Α' 219).

3. Το πιστοποιητικό κατάταξης έχει διάρκεια πέντε (5) έτη. Μετά τη λήξη της πενταετίας από την κατάταξη των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων και των ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων σε κατηγορίες, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, οι επιχειρηματίες υποχρεούνται να υποβάλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες τουρισμού πιστοποιητικό ανανέωσης της κατάταξής τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές.

4. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού δύνανται να προβαίνουν οποτεδήποτε σε έλεγχο για να διαπιστώνουν αν η κατάταξη έγινε, σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές. Αν διαπιστωθεί ότι η κατάταξη έγινε σε ανώτερη κατηγορία, το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται έως την προσκόμιση νέου πιστοποιητικού κατάταξης από τον αρμόδιο φορέα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού κατάταξης που χορηγεί το Ξ.Ε.Ε., ο τρόπος τήρησης του μητρώου της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ανώτατο ύψος της αμοιβής που καταβάλλουν οι αιτούντες για τη χορήγηση του πιστοποιητικού κατάταξης στο Ξ.Ε.Ε., αναλόγως του αριθμού των δωματίων των προς

ανακατάταξη κύριων και μη ξενοδοχειακών καταλυμάτων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης.

Άρθρο 7 **Ελεγκτική διαδικασία - κυρώσεις**

1. Υπάλληλοι των αρμόδιων υπηρεσιών τουρισμού διενεργούν ελέγχους στις τουριστικές επιχειρήσεις του άρθρου 1 οπουδήποτε εντός της χώρας.

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ορίζεται το είδος και το περιεχόμενο των παραπάνω ελέγχων, οι επιχειρήσεις και τα καταστήματα, η εκπαίδευση των ελεγκτικών οργάνων του Υπουργείου Τουρισμού και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Στο φορέα επιχείρησης που εκμεταλλεύεται τουριστικό κατάλυμα οποιασδήποτε κατηγορίας και λειτουργικής μορφής, που λειτουργεί χωρίς το προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις Ε.Σ.Λ., λόγω ανάκλησης ή αφαίρεσής του ή λόγω του γεγονότος ότι ουδέποτε του χορηγήθηκε Ε.Σ.Λ. επιβάλλεται πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ ανά κλίνη. Εξαιρετικά στις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping), με ή χωρίς οικίσκους, που λειτουργούν χωρίς το προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις Ε.Σ.Λ., λόγω ανάκλησης ή αφαίρεσής του ή λόγω του γεγονότος ότι ουδέποτε του χορηγήθηκε Ε.Σ.Λ. επιβάλλεται πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ ανά θέση και ανά οικίσκο.

3. Στις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις, οι οποίες παραβαίνουν τις οικείες διατάξεις περί οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και προσωρινή αφαίρεση του Ε.Σ.Λ. για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών. Οριστική αφαίρεση της άδειας επιβάλλεται εφόσον μέσα σε διάστημα δεκαοκτώ (18) συνεχών μηνών έχουν επιβληθεί τρεις τουλάχιστον ποινές προστίμου ή εφόσον έχει επιβληθεί εντός της προηγούμενης τριετίας προσωρινή αφαίρεση του Ε.Σ.Λ..

4. Επιπλέον των διοικητικών κυρώσεων που περιγράφονται στην παράγραφο 2, σε τουριστικό κατάλυμα, οποιασδήποτε κατηγορίας και λειτουργικής μορφής, που λειτουργεί χωρίς το προβλεπόμενο από τις οικείες διατάξεις Ε.Σ.Λ., λόγω ανάκλησης ή αφαίρεσής του ή λόγω του γεγονότος ότι ουδέποτε του χορηγήθηκε Ε.Σ.Λ. επιβάλλεται συνδυαστικά με τις διοικητικές κυρώσεις και το διοικητικό μέτρο της σφράγισης με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας τουρισμού από τα όργανά της και με τη συνδρομή της αστυνομικής αρχής.

5. Παραβίαση των σφραγίδων τιμωρείται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 178 του Ποινικού Κώδικα.

6. Σε επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, τουριστικά γραφεία, γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων, επιχειρήσεις εκμίσθωσης μοτοσικλετών, τρίτροχων και τετράτροχων οχημάτων άνω των 50 κ.εκ. χωρίς οδηγό, τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.) και ναυλομεσιτικά γραφεία που λειτουργούν χωρίς βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων, επιβάλλεται πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

7. Σε τουριστικά γραφεία που αποστέλλουν τουριστική πελατεία σε καταλύματα που λειτουργούν χωρίς βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων επιβάλλεται πρόστιμο ύψους δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

8. Πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ επιβάλλεται σε επιχείρηση κύριων ή μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων που λόγω ελλείψεως ή βλαβών στο δίκτυο ύδρευσης ή στο αποχετευτικό δίκτυο ή στις εγκαταστάσεις γενικά του καταλύματος ρυπαίνεται ο χώρος παροχής υπηρεσιών ή ο περιβάλλον χώρος ξενοδοχείου και κάθε είδους καταλύματος. Σε περίπτωση μη συμμορφώσεως του υπόχρεου, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση της απόφασης, μπορεί να επιβάλλεται ως μέτρο η σφράγιση του ξενοδοχείου ή καταλύματος αμέσως, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, μέχρι να εξαιρεθεί η ρύπανση και να αποκατασταθεί το περιβάλλον. Στην περίπτωση αυτή η άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου ή βοηθήματος δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Το μέτρο αίρεται με όμοια απόφαση μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου και αφού διαπιστωθεί ότι εξέλπιαν οι λόγοι που το προκάλεσαν.

9. Σε τουριστική επιχείρηση, κάθε κατηγορίας, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ για κάθε παράβαση, εξαιτίας της οποίας τουρίστας στερήθηκε των υπηρεσιών του ξενοδοχείου λόγω εκμίσθωσης κλινών περισσότερων από τη δυναμικότητα των κλινών του ξενοδοχείου. Το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου δεν επιβάλλεται αν η επιχείρηση εξασφάλισε έγκαιρα τη στέγαση του τουρίστα σε ξενοδοχείο της περιοχής του της ίδιας τουλάχιστον κατηγορίας.

10. Σε τουριστική επιχείρηση, κάθε κατηγορίας, που παραλείπει να προσφέρει στην πελατεία της τις υπηρεσίες που υποσχέθηκε ή διαφήμιση ή αν οι υπηρεσίες, ανέσεις ή αγαθά που προσέφερε είναι προδήλως κατώτερης κατηγορίας ή ποιότητας, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

11. Τα διοικητικά πρόστιμα, που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τα πρόστιμα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 642/1977 (Α' 200), του άρθρου 11 του ν. 393/1976 (Α' 199) και του άρθρου 15 του ν. 711/1977 (Α' 284) μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και οι κυρώσεις επιβάλλονται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, βεβαιώνονται στην αρμόδια κατά περίπτωση Δ.Ο.Υ. και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

13. Σε περίπτωση υποτροπής οποιασδήποτε παράβασης του παρόντος άρθρου το επιβληθέν πρόστιμο διπλασιάζεται και σε περίπτωση δεύτερης υποτροπής το προβλεπόμενο ανώτατο όριο προστίμου τριπλασιάζεται.

14. Οι διοικητικές κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, επιβάλλονται πέραν και ανεξαρτήτως των κυρώσεων, που τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

15. Όποιος διαφημίζει τουριστικές υπηρεσίες χωρίς να του έχει χορηγηθεί προηγουμένως Ε.Σ.Λ. ή βεβαίωση συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων υπόκειται σε πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

16. Προ της επιβολής οποιασδήποτε διοικητικής κύρωσης, ο υπόχρεος της παράβασης καλείται με απόδειξη να δώσει εξηγήσεις και σχετικές διευκρινίσεις μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την παραλαβή της σχετικής κλήσης. Ειδικά, προ της επιβολής διοικητικών κυρώσε-

ων στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που λειτουργούν εντός κύριων ή μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 6 του ν. 2690/1999. Κατά των πράξεων επιβολής των διοικητικών κυρώσεων επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών του άρθρου 4 της παρ. 6 του ν. 3270/2004.

17. Όποιος παροτρύνει και παρενοχλεί πρόσωπο ή ομάδα προσώπων για την αποδοχή ή την απόρριψη ταξιδιωτικής ή μεταφορικής υπηρεσίας, υπηρεσιών εστίασης ή ψυχαγωγίας ή τουριστικού καταλύματος ή προϊόντων εμπορικού καταστήματος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μηνών ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων (1.000) ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές.

18. Απαγορεύεται η εγκατάσταση σκηνών ή στάθμευση τροχόσπιτων σε αρχαιολογικούς χώρους, αιγιαλούς, παραλίες, παρυφές δημόσιων δασών και εν γένει κοινόχρηστους χώρους, καθώς και η φιλοξενία πέραν του ενός τροχόσπιτου από καταστηματούχους ή ιδιώτες. Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τρεις (3) μήνες ή με επιβολή προστίμου του κατωτέρω εδαφίου, εφόσον δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη, διατασσόμενης συγχρόνως υπό του δικαστηρίου της βίαιης αποβολής τους. Διαδικασία τηρείται η οριζόμενη από τα άρθρα 417 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την ανάκριση και εκδίκαση των επ' αυτοφώρω πλημμελημάτων. Οι παραβάτες τιμωρούνται με πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ ανά άτομο ή ανά κατασκηνωτικό ή ανά μεταφορικό μέσο, που επιβάλλεται από το βεβαιούν την παράβαση αστυνομικό ή λιμενικό όργανο και εισπράττεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) του ν. 2696/1999 (Α' 57). Σε ελέγχους από μεικτά συνεργεία την ποινή του προστίμου επιβάλλει το αστυνομικό όργανο που παρίσταται κατά τον έλεγχο.

19. Στις επιχειρήσεις τουριστικών καταλυμάτων που λειτουργούν χωρίς να πληρούν τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές της κατηγορίας στην οποία αιτήθηκαν, ανακαλείται το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας και επιπλέον επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 4.

20. Στους μηχανικούς οι οποίοι δήλωσαν ανακριβή στοιχεία στις δηλώσεις που προβλέπονται στο εδάφιο ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 και στο εδάφιο ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 επιβάλλονται οι ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 6 του ν. 4178/2013 (Α' 174).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Άρθρο 8 Ορισμός καταφυγίου

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 2160/1993 (Α' 118), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 156 του ν. 4070/2012 (Α' 82), αντικαθίσταται ως εξής:

«Καταφύγιο» είναι ο τουριστικός λιμένας με βασικές κτιριολογικές υποδομές εμβαδού μέχρι 300 τ.μ. και με ελάχιστες παροχές και εξυπηρετήσεις ύδατος, ρεύματος, τηλεφώνου, διαδικτύου, καυσίμων, περισυλλογής καταλοίπων και απορριμμάτων, πυρόσβεσης, ενδιαίτησης και υγιεινής.»

Άρθρο 9 Χωροθέτηση μαρινών

Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, όπως αντικαταστάθηκε με το ν. 4179/2013 (Α' 175), αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Για τη χωροθέτηση μαρινών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού και του άρθρου 29. Ειδικώς, η χωροθέτηση μαρινών, οι οποίες εμπίπτουν εντός αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων ή παραδοσιακών οικισμών ή εντός περιοχών του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, ή βρίσκονται εντός της παραλιακής ζώνης της Αττικής, η οποία ρυθμίζεται από τις διατάξεις του από 1/3.5.2004 προεδρικού διατάγματος «Καθορισμός ζωνών προστασίας, χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην παραλιακή ζώνη της Αττικής από τον Φαληρικό Όρμο μέχρι την Αγία Μαρίνα Κρωπίας» (Δ' 254), ή έχουν χερσαία ζώνη που υπερβαίνει τα 50.000 τ.μ., περιλαμβάνει δύο στάδια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 10 Τροποποίηση δικαιολογητικών

1. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. αα. Οριοθετείται σε χάρτη κλίμακας 1:500 ή 1:1.000 η έκταση της χερσαίας και θαλάσσιας λιμενικής ζώνης.»

2. Η περίπτωση 3 της παρ. 10 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο φορέας διαχείρισης μεριμνά για τον οριστικό καθορισμό της νέας οριογραμμής αιγιαλού και παραλίας και για την καταγραφή του δημόσιου κτήματος που δημιουργήθηκε με την ολοκλήρωση των έργων της μαρίνας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Το Υπουργείο Τουρισμού χορηγεί στον φορέα διαχείρισης της μαρίνας, μετά από αίτησή του, τμηματικές άδειες για τη λειτουργία διακεκριμένων τμημάτων της υπό κατασκευή μαρίνας εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή σχετικής αίτησης. Η πιο πάνω αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά των περιπτώσεων β', δ' και ε' της παρ. 10.1 του ν. 2160/1993, η υποβολή των οποίων συνιστά προϋπόθεση χορήγησης της τμηματικής άδειας λειτουργίας.»

Άρθρο 11 Θαλάσσιες ζώνες εξυπηρέτησης υδροπλάνων

Στο τέλος της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε υφιστάμενους τουριστικούς λιμένες μπορεί, μετά από αίτηση του φορέα διαχείρισης και υποβολή των προβλεπόμενων συνοδών μελετών, να δημιουργούνται ανεξάρτητες θαλάσσιες ζώνες εξυπηρέτησης υδροπλάνων μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων.»

Άρθρο 12 Ναύδετα

1.α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τις περιοχές περιβαλλοντικής προστασίας, επιτρέπεται η τοποθέτηση και εκμετάλλευση ναυδέτων για την πρόσδεση τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών σε οριοθετημένες θαλάσσιες περιοχές εκτός θαλάσσιας ζώνης λιμένα (ΘΖΛ).

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Τουρισμού και Ναυτιλίας και Αιγαίου καθορίζονται τα κριτήρια για την επιλογή και οριοθέτηση των περιοχών στις οποίες τοποθετούνται τα ναυδέτα, οι όροι, οι προϋποθέσεις, ο τρόπος και η μεθοδολογία για την τοποθέτησή τους και για τον προσδιορισμό του μεγίστου αριθμού ναυδέτων ανά οριοθετημένη περιοχή, τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση του δικαιώματος τοποθέτησης και εκμετάλλευσης ναυδέτων, ο τρόπος προσδιορισμού του οικονομικού ανταλλάγματος - το οποίο αποτελεί έσοδο του Δημοσίου - ο φορέας και η διαδικασία είσπραξης του και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2.α. Μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου για την τοποθέτηση και εκμετάλλευση ναυδέτων προς την αρμόδια Λιμενική Αρχή, εκδίδεται απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου μετά από εισήγηση της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, του Γενικού Γραμματέα Τουριστικών Υποδομών και Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού και της αρμόδιας Εφορίας Ενάλων Αρχαιοτήτων.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Τουρισμού και Ναυτιλίας και Αιγαίου καθορίζονται τα δικαιολογητικά που συνοποβάλλονται με την αίτηση και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

Άρθρο 13

Επέκταση άδειας λειτουργίας

Το πρώτο εδάφιο του στοιχείου α' της παρ. 7 του άρθρου 166 του ν. 4070/2012, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Στους υφιστάμενους και εν λειτουργία, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, τουριστικούς λιμένες, χορηγείται άδεια λειτουργίας εφόσον ο φορέας διαχείρισης του λιμένα υποβάλει μέχρι τις 30.12.2014: α) αίτηση συνοδευόμενη από τη νόμιμη σύμβαση παραχώρησης δικαιωμάτων εκμετάλλευσης που έχει καταρτισθεί με τον αρμόδιο εκπρόσωπο του Δημοσίου ή την υπουργική απόφαση παραχώρησης, β) απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σε ισχύ ή βεβαίωση υποβολής μελετών για την έγκριση ή την ανανέωση περιβαλλοντικών όρων, γ) τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα στοιχεία β', δ' και ε' της παρ. 10.1 του άρθρου 160 του ν. 4070/2012, δ) ΦΕΚ χωροθέτησης ή, για τους προ του ν. 2160/1993 τουριστικούς λιμένες, αποφάσεις με τις οποίες η δημιουργία και λειτουργία τους έχει νομίμως εγκριθεί.»

Άρθρο 14

Εναρμόνιση διαδικασίας χωροθέτησης

1. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η χωροθέτηση των τουριστικών λιμένων των στοιχείων α' μέχρι ιστ' είναι δυνατόν να τροποποιείται, ως προς τα όρια της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης, τις προσχώσεις, τις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων.»

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για μαρίνες, που αξιοποιούνται από το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.) δυνάμει του άρθρου 2 του ν. 3986/2011.

2. Το πρώτο εδάφιο του στοιχείου ε' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διαδικασία των προηγούμενων περιπτώσεων εφαρμόζεται και σε κάθε αναθεώρηση ή ουσιαστική τροποποίηση του γενικού σχεδιασμού μαρινών που πληρούν ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια της περίπτωσης β', με εξαίρεση τις μαρίνες που έχουν χωροθετηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 παρ. 5 και 41 του ν. 2160/1993.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν χωροθετείται ζώνη αγκυροβολίου ή καταφυγίου τουριστικών σκαφών, μετά από αίτηση οποιουδήποτε τρίτου, η χρήση και η εκμετάλλευση της ζώνης αγκυροβολίου ή του καταφυγίου τουριστικών σκαφών παραχωρείται σε αυτόν (φορέα διαχείρισης), έναντι ανταλλάγματος, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

4. Υπουργικές αποφάσεις παραχώρησης ή χωροθέτησης-παραχώρησης ζωνών αγκυροβολίων ή καταφυγίων τουριστικών σκαφών, είναι δυνατόν να τροποποιηθούν ως προς το σκέλος της παραχώρησης, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 15

Ειδικές ρυθμίσεις τουριστικών λιμένων

1. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Από την υποχρέωση σύναψης της σύμβασης παραχώρησης του άρθρου αυτού εξαιρούνται οι τουριστικοί λιμένες που τελούν υπό καθεστώς διαχείρισης και εκμετάλλευσης από Οργανισμό Λιμένα Α.Ε. δυνάμει σύμβασης που έχει συναφθεί κατά τα άρθρα 24 και 35 του ν. 2932/2001 και κατά το άρθρο 17 του ν. 2892/2001.»

2. Αιτήματα χωροθέτησης και τροποποίησης χωροθέτησης που έχουν κατατεθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4179/2013, διέπονται από τις προ του ν. 4179/2013 διατάξεις.

3. Για την έκδοση άδειας λειτουργίας σε τουριστικούς λιμένες, των οποίων τη χρήση και την εκμετάλλευση έχει η «Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.» ή οι οποίοι βρίσκονται υπό αξιοποίηση από το «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.», δεν απαιτείται η προηγούμενη υποβολή σύμβασης παραχώρησης ή υπουργικής απόφασης παραχώρησης.

Άρθρο 16

Μαρίνα Ζακύνθου

Το διάγραμμα του τουριστικού λιμένα Ζακύνθου κλίμακας 1:1.000 (Αρ. Σχεδίου 15), που προσαρτήθηκε στο ν. 2160/1993, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 41 του νόμου αυτού, όπως είχε αντικατασταθεί με το προσαρτώμενο στο ν. 3105/2003 διάγραμμα κλίμακας 1:500 (Αρ. Σχεδίου 38 Α), αντικαθίσταται με το προσαρτώμενο στον παρόντα νόμο διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 θεωρημένο από την αρμόδια Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

Άρθρο 17**Ρυθμίσεις για σύνθετα τουριστικά καταλύματα**

1. Η υποπερίπτωση γγ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180) αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ. Έχουν υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία τα αρχιτεκτονικά σχέδια για το σύνολο του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, σύμφωνα με τα οποία οι κοινόχρηστοι χώροι και εγκαταστάσεις καλύπτουν, με βάση τις ισχύουσες προδιαγραφές, τις απαιτήσεις για την εξυπηρέτηση της συνολικής δυναμικότητας του σύνθετου τουριστικού καταλύματος στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«5α. Η μεταβίβαση κατά κυριότητα ή εκμίσθωση των αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών, που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού είναι δυνατή μόνο μετά την έκδοση των αδειών δόμησης και των λοιπών προαπαιτούμενων εγκρίσεων για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών του ξενοδοχειακού καταλύματος και της ειδικής τουριστικής υποδομής του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, καθώς, της τουριστικής επιπλωμένης κατοικίας που αποτελεί κάθε φορά αντικείμενο μεταβίβασης ή μακροχρόνιας εκμίσθωσης. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας Σύνθετου Τουριστικού Καταλύματος χορηγείται μόνο μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του ξενοδοχειακού καταλύματος, της ειδικής τουριστικής υποδομής, καθώς και τουλάχιστον μίας τουριστικής επιπλωμένης κατοικίας και τη σύνδεση του σύνθετου τουριστικού καταλύματος με τα δίκτυα των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας. Οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες μπορούν να κατασκευάζονται σταδιακά και να ενσωματώνονται στο Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, σταδιακά εντασσόμενες στη δυναμικότητα του σύνθετου τουριστικού καταλύματος με βάση τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια και τις εκδιδόμενες οικοδομικές και λοιπές άδειες και εγκρίσεις.»

3α. Στην περίπτωση α΄ της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 μετά τις λέξεις «μπορεί να εφαρμόζονται και» προστίθενται οι λέξεις «επί υφισταμένων κτισμάτων με χρήση ξενοδοχείου, που μπορούν να καταταγούν σε κατηγορία πέντε (5) αστέρων, καθώς και» και μετά τις λέξεις «τουλάχιστον 50.000 τ.μ.» προστίθενται οι λέξεις «τα οποία είτε έχουν την επιφάνεια αυτή είτε μπορούν να την αποκτήσουν μετά από συνένωση με όμορο γήπεδο».

β. Η υποπερίπτωση αα΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«αα. είναι νομίμως υφιστάμενα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4067/2012 (Α΄ 79) και έχουν ανεγερθεί για χρήση ξενοδοχείου ή διαθέτουν οικοδομική άδεια ή άδεια δόμησης σε ισχύ με χρήση ξενοδοχείου ή διαθέτουν ειδικό σήμα λειτουργίας σε ισχύ ή διέθεταν την τελευταία δεκαετία ειδικό σήμα λειτουργίας και έχουν παύσει τη λειτουργία τους.»

γ. Στην υποπερίπτωση γγ΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 μετά τις λέξεις «νομίμως υλοποιημένους» προστίθενται οι λέξεις «ή ο προβλεπόμενος να υλοποιηθεί».

δ. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 μετά τις λέξεις «νομίμως υλοποιημένος» προστίθενται οι λέξεις «ή ο προβλεπόμενος να υλοποιηθεί».

ε. Στο τέλος της περίπτωσης στ΄ της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Στην περίπτωση αυτή ως υλοποιημένος συντελεστής δόμησης νοείται ο προβλεπόμενος να υλοποιηθεί συντελεστής δόμησης».

στ. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 προστίθεται περίπτωση ζ΄ ως εξής:

«ζ. Ειδικά στην περίπτωση που η νόμιμα υλοποιημένη δόμηση είναι μεγαλύτερη των 10.000 τ.μ. και ο υλοποιημένος συντελεστής ανώτερος του 0,20 μπορεί να προσαυξάνεται το ποσοστό των δυνάμενων να πωληθούν ή εκμισθωθούν μακροχρονίως, κατά την έννοια της παραγράφου 2α, τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά:

αα. Κατεδαφίζονται τμήματα της υλοποιημένης δόμησης που αντιστοιχούν στο συντελεστή δόμησης που υπερβαίνει το 0,20, καθώς και τα τμήματα του ξενοδοχειακού καταλύματος και της ειδικής τουριστικής υποδομής που υπερβαίνουν τους τρεις ορόφους.

ββ. Η αξιοποίηση συνδυάζεται με τη γενικότερη ανάπλαση των κτισμάτων και τη συνολική αναβάθμιση των κοινόχρηστων χώρων, καθώς και του περιβάλλοντος χώρου των κτιρίων.

γγ. Η συνδρομή των πιο πάνω προϋποθέσεων διαπιστώνεται με πράξη της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού ύστερα από αίτηση του κυρίου του ακινήτου.

δδ. οι πάσης φύσεως εντός του γηπέδου κατασκευές, υφιστάμενες και νέες, θα πρέπει είτε να βρίσκονται εντός του νόμιμα υλοποιημένου ή του προβλεπόμενου από την οικοδομική άδεια περιτυπώματος της οικοδομής στο χώρο, είτε να ικανοποιούν τους ισχύοντες κατά το χρόνο της κατασκευής τους όρους και περιορισμούς δόμησης.

Στην περίπτωση αυτή το ποσοστό 30% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών που επιτρέπεται να πωληθούν ή να εκμισθωθούν μακροχρονίως προσαυξάνεται κατά το ποσοστό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του 30% με το λόγο του αφαιρούμενου με την κατεδάφιση τμήματος του νόμιμα υλοποιημένου συντελεστή προς το 0,20. Σε κάθε περίπτωση το ποσοστό της υλοποιημένης δόμησης που επιτρέπεται να πωληθεί ή να εκμισθωθεί μακροχρονίως δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50%».

4. Η περίπτωση γ΄ της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Για υλοποιημένο συντελεστή δόμησης μεγαλύτερο του 0,20:

αα. είτε απαιτείται όμορο γήπεδο που να καλύπτει το ποσοστό του υπερβάλλοντος του 0,20 συντελεστή δόμησης,

ββ. είτε κατεδαφίζονται τμήμα ή τμήματα των τουριστικών εγκαταστάσεων, τα οποία αντιστοιχούν στο συντελεστή δόμησης που υπερβαίνει το 0,20,

γγ. είτε στην περίπτωση κατασκευών που έχουν ρυθμισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 7 του ν. 3843/2010 ή έχουν τακτοποιηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 ή του ν. 4178/2013 καταβάλλεται εισφορά ίση με το 5% της αντικειμενικής αξίας των κτισμάτων που αντιστοιχούν στο συντελεστή δόμησης που υπερβαίνει το 0,15,

σύμφωνα με το εδάφιο β' και γ' της υποπαραγράφου αα' της παραγράφου β'. Στην περίπτωση αυτή, το ποσοστό πώλησης ή μακροχρόνιας εκμίσθωσης υπολογίζεται στην υλοποιημένη δόμηση που αντιστοιχεί σε συντελεστή δόμησης έως 0,20.»

5. Στο άρθρο 8 του ν. 4002/2011 προστίθεται νέα παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Εφόσον σύνθετο τουριστικό κατάλυμα, πέραν των ελάχιστων απαιτούμενων εγκαταστάσεων του ξενοδοχειακού καταλύματος και της εγκατάστασης ειδικής τουριστικής υποδομής, περιέχει και πρόσθετες ανάλογες εγκαταστάσεις, η ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων αυτών δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την έγκριση του Ε.Σ.Λ. του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, επιτρέπεται δε η σύσταση οριζοντίων και καθέτων ιδιοκτησιών, καθώς και η σύσταση ενοχικών ή εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι οι νέοι δικαιούχοι δεν θα μεταβάλουν την προβλεπόμενη χρήση τους και ότι αποδέχονται πλήρως τον εγκεκριμένο Κανονισμό Συνιδιοκτησίας και Λειτουργίας του σύνθετου τουριστικού καταλύματος.»

6. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 4258/2014 (Α' 94) εφαρμόζονται αναλογικά και για τους οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013 (Α' 175) και ισχύουν για τη διευθέτηση της κοίτης ή/και της εκβολής των εντός αυτών νόμιμα οριοθετημένων υδατορευμάτων. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, καθώς και οι διατάξεις για την εκτέλεση έργων στον αιγιαλό και την παραλία.

Άρθρο 18 **Ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας**

Η παρ. 2α του άρθρου 3 του ν. 4179/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«2.α. Η δημιουργία ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας επιτρέπεται και με μετατροπή υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων της παρ. 1Α του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εντός ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, εφόσον:

αα) Έχουν κατασκευασθεί νομίμως ή έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις των άρθρων 5 έως 7 του ν. 3843/2010, του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 και τις διατάξεις του ν. 4178/2013.

ββ) Διαθέτουν σε ισχύ ή διέθεταν Ε.Σ.Λ. και έχουν παύσει τη λειτουργία τους.»

Άρθρο 19 **Ρυθμίσεις για υφιστάμενα χιονοδρομικά κέντρα**

1. Η παρ. 1.α του άρθρου 13 του ν. 4179/2013 (Α' 175) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Αναγνωρίζονται ως υφιστάμενα τα χιονοδρομικά κέντρα:

α. Χελμού, Καλάβρυτα, Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας,
β. Μαινάλου, Τρίπολη, Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας,
γ. Τυμφρηστού, Βελούχι, Καρπενήσι, Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας,
δ. Πηλίου, Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας,
ε. Περτουλίου, Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων,
στ. Βέρνου (Βίτσι), Περιφερειακή Ενότητα Καστοριάς,
ζ. Καρακολίου Μετσόβου, Ήπειρος, Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων,

η. Προφήτη Ηλία Μετσόβου, Ήπειρος, Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων,

θ. Ανήλιου Μετσόβου, Ήπειρος, Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων,

ι. Βασιλίτσας, Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών και Ιωαννίνων,

ια. Βίγλας Πισοδερίου, Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας,

ιβ. Ελατοχωρίου, Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας,

ιγ. Σελίου, Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας,

ιδ. 3-5 Πηγάδια Νάουσας, Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας,

ιε. Καϊμακτσαλάν (Βόρας), Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας,

ιστ. Λαϊλιά, Περιφερειακή Ενότητα Σερρών,

ιζ. Φαλακρού, Περιφερειακή Ενότητα Δράμας,

ιη. Γεροντόβραχου Παρνασσού, Περιφερειακές Ενότητες Βοιωτίας/Φωκίδας/Φθιώτιδας,

ιθ. Παγγαίου, Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας,

κ. Αγράφων Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας,

κα. Χρυσό Ελάφι, Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας,

κβ. Ανώγεια - Ψηλορείτη, Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης,

κγ. Παρνασσός, Περιφερειακές Ενότητες Βοιωτίας/Φωκίδας/Φθιώτιδας,

κδ. Ζήρεια, Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, τα οποία με τις αριθμ. 509922/18.7.2012 και 508535/17.4.2013 αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. έχουν χαρακτηρισθεί ως υφιστάμενα.

2. Η παρ. 2α του άρθρου 13 του ν. 4179/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α. Στα υφιστάμενα και εν λειτουργία κατά την ημερομηνία της δημοσίευσης του νόμου αυτού χιονοδρομικά κέντρα της παραγράφου 1, τα οποία δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας δεν επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις διοικητικής φύσεως κυρώσεις, αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού μέχρι την 30.4.2015, υπό την προϋπόθεση, ότι οι φορείς διαχείρισης των χιονοδρομικών κέντρων θα υποβάλουν στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού μέχρι την 15.10.2014 τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β', γ', ε', ζ', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε' της υπ' αριθμ. Τ/11754/2003 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης «Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων» (Β' 1536), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τη ΔΙ-ΑΔΠ/Φ.Α.2.1/1624/19.1.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Πολιτισμού και Τουρισμού «Απλούστευση της διαδικασίας για τη χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων/Ενταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης», καθώς και δήλωση υπαγωγής στις διατάξεις του ν. 4014/2011 ή του ν. 4178/2013, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, κάλυψης περιουσίας κατά παντός κινδύνου και αστικής ευθύνης έναντι τρίτων και βεβαίωση υποβολής μελετών για την έγκριση ή την ανανέωση περιβαλλοντικών όρων στην αρμόδια Αρχή. Τα δικαιολογητικά και οι προηγουμένως των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού. Για την εφαρμογή τής παρούσας διάταξης δεν απαιτείται η τήρηση των προδιαγραφών της υπ' αριθμ. Τ6868/4.7.2003 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης

«Καθορισμός προδιαγραφών για την ίδρυση χιονοδρομικών κέντρων» (Β' 959)».

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4179/2013 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Στα καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος που λειτουργούν εντός υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων των Χιονοδρομικών Κέντρων, χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία τουρισμού η προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και υπό την προϋπόθεση ότι θα προσκομισθεί πιστοποιητικό πυρασφάλειας και βεβαίωση από τον κατά περίπτωση αρμόδιο διπλωματούχο ή πτυχιούχο μηχανικό για την ασφαλή διάθεση των λυμάτων.»

4. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4179/2013 μετά τις λέξεις «εντός 5 μηνών» προστίθενται οι λέξεις «και πάντως σε διάστημα όχι μεγαλύτερο της διετίας».

Άρθρο 20

Μικρής κλίμακας έργα έμπροσθεν τουριστικών καταλυμάτων

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4179/2013 μετά τις λέξεις «...δυναμικότητας τουλάχιστον τριακοσίων (300) κλινών» προστίθενται οι εξής λέξεις:

«ή τουριστικών καταλυμάτων πέντε (5) αστέρων ή τεσσάρων (4) αστέρων δυναμικότητας τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) κλινών σε νησιά της Ομάδας Ι του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 67659/9.12.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Τουρισμού και Ναυτιλίας και Αιγαίου «Έγκριση τροποποίησης Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού» (Β' 3155).»

2. Στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 4179/2013 μετά τις λέξεις «...δυναμικότητας τουλάχιστον τριακοσίων (300) κλινών» προστίθενται οι εξής λέξεις:

«ή τουριστικών καταλυμάτων πέντε (5) αστέρων ή τεσσάρων (4) αστέρων δυναμικότητας τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) κλινών σε νησιά της Ομάδας Ι του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 67659/9.12.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Τουρισμού και Ναυτιλίας και Αιγαίου «Έγκριση τροποποίησης Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού» (Β' 3155).»

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4179/2013 οι λέξεις «, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με την ειδικότερη διαδικασία της παραγράφου 6Α».

4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του ν. 4179/2013 οι λέξεις «, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με την ειδικότερη διαδικασία της παραγράφου 6Α».

5. Στο άρθρο 5 του ν. 4179/2013 προστίθεται παράγραφος 6Α ως εξής:

«6Α. Για την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου με σκοπό την πραγματοποίηση των έργων των παραγράφων 5 και 6 εκδίδεται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 14 του ν. 2971/2001, απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία συνοδευόμενη από τοπογραφική αποτύπωση κατάλληλης κλίμακας, έκθεση τεχνικής περιγραφής των εργασιών και απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις κατόπιν τήρησης της διαδικασίας της υπ' αριθμ. 170545/20.9.2013 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ναυτιλίας και Αιγαίου (Β' 2425), το δε αντάλλαγμα ορίζεται κατά τις κείμενες διατάξεις. Για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης γνωμοδοτεί η αρμόδια λιμενική αρχή, καθώς και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, εφόσον το έργο πρόκειται να εκτελεσθεί σε παραμεθόρια περιοχή.»

6. Στην παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4179/2013 μετά τις λέξεις «από αγροτικό ή δημοτικό ή επαρχιακό δρόμο» προστίθενται οι λέξεις «σε τουλάχιστον ένα από τα οποία έχουν ανεγερθεί ή». Η λέξη «στα οποία» διαγράφεται.

Άρθρο 21

Προδιαγραφές αυτοκινητοδρομίων

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού είναι δυνατό να τροποποιούνται οι διατάξεις του π.δ. 14/2007 (Α'10) «Καθορισμός προδιαγραφών για τη δημιουργία αυτοκινητοδρομίων» αναφορικά με τις λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων που συμπεριλαμβάνονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Άρθρο 22

Θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουρισμό

1. Η Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Αγίου Νικολάου Κρήτης (Α.Σ.Τ.Ε.Α.Ν.) μετονομάζεται σε Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (Α.Σ.Τ.Ε.Κ.), με έδρα τον Άγιο Νικόλαο Κρήτης.

2. Η έδρα των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού δύναται να μεταβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού.

3. Στις Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) και στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού τοποθετούνται, ύστερα από απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 4109/2013, ως προϊστάμενοι με τριετή θητεία, εκπαιδευτικοί κατηγορίας ΠΕ και εν ελλείψει διοικητικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Τουρισμού κατηγορίας ΠΕ, κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου με εξειδίκευση σε θέματα τουρισμού ή εκπαίδευσης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία επιλογής των προϊσταμένων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα των υποψηφίων.

5. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4186/2013 (Α' 193) μετά τις λέξεις «στα Σ.Ε.Κ.» προστίθενται οι λέξεις «και στα Ι.Ε.Κ.»

6. Τα Τμήματα μετεκπαίδευσης μισθωτών τουριστικών επαγγελματιών της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1077/1980 (Α' 225) δύνανται να χρηματοδοτούνται και από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Τουρισμού εντός των εγκεκριμένων κάθε φορά πιστώσεων. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 1077/1980 καταργείται.

7. Το ωρομίσθιο εκπαιδευτικό προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένο χρονικό διάστημα στα ΙΕΚ, στις Σχολές Ξεναγών του ν. 710/1977 και στα Τμήματα Μετεκπαίδευσης του ν. 1077/1978, αρμοδιότητας Υπουργείου Τουρισμού, αμείβεται με το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας που προβλέπεται στην με αριθμό 2/106902/0022/10.12.2013 (Β' 3276) κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών όπως αυτή κάθε φορά ισχύει. Η προβλεπόμενη, στην παράγραφο 2 της άνω απόφασης, διαβάθμιση των αμοιβών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση της Διεύθυνσης Τουριστικής Εκπαίδευσης.

8. Δαπάνες πάγιου χαρακτήρα (μισθώματα, κοινόχρηστα, λογαριασμοί Ο.Κ.Ω.), καθώς και δαπάνες που είχαν εγκριθεί από το Δ.Σ. του καταργηθέντος Ο.Τ.Ε.Κ. [άρθρο 4 του ν. 4109/2013 (Α' 16)] που πραγματοποιήθηκαν κατά τα οικονομικά έτη 2012 και 2013, και έχουν μεταφερθεί στο Υπουργείο Τουρισμού δύνανται να πληρωθούν σε βάρος των αντίστοιχων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου αυτού τρέχοντος οικονομικού έτους κατά παρέκκλιση των περί αναλήψεως υποχρεώσεων διατάξεων, εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών αυτών.

Άρθρο 23

Ρυθμίσεις ακινήτων του καταργηθέντος Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

1. Ακίνητα του καταργηθέντος Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Τ.Ε.Κ.) που δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου β' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4109/2013 περιήλθαν στο Υπουργείο Τουρισμού, τα οποία διαθέτουν άδεια δόμησης ξενοδοχείου, δύνανται, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, να εκμισθώνονται μακροχρονίως μέχρι ενενήντα εννέα (99) έτη, υπό τον όρο ότι στις συμβάσεις εκμίσθωσης θα περιλαμβάνονται όροι που θα διασφαλίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία εντός αυτών, των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης που θα λειτουργούν στις εγκαταστάσεις αυτές κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης εκμίσθωσης.

2. Τα έσοδα του δημοσίου από τις εκμισθώσεις της προηγούμενης παραγράφου, μεταφέρονται και εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού και διατίθενται αποκλειστικά σε δράσεις εκπαίδευσης, αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε ειδικότητες του τουριστικού τομέα.

3. Οι ανωτέρω συμβάσεις απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα δημοσίου ή τρίτων, με εξαίρεση το φόρο προστιθέμενης αξίας για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του κώδικα περί ΦΠΑ (ν. 2859/2000 ως ισχύει). Τα δικαιώματα και οι αμοιβές συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών και υποθηκοφυλάκων για τη μεσολάβηση και κάθε άλλη προς πραγμάτωση αυτών πράξη περιορίζονται στο 10 % αυτών.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια για τον τρόπο

και την διαδικασία των μακροχρόνιων μισθώσεων της προηγούμενης παραγράφου.

5. Η προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4109/2013 παρατείνεται μέχρι 31.12.2014.

Άρθρο 24

Επέκταση αδειών επαγγελματιών Ξεναγών σε σπάνιες γλώσσες

Επαγγελματίες Ξεναγοί, εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ξεναγών του άρθρου 9 του ν. 710/1977 (Α' 283) όπως αυτό ισχύει που προσκομίζουν αναγνωρισμένο τίτλο άριστης γνώσης και άλλης ξένης γλώσσας από αυτές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα γλωσσομάθειας προκηρύξεων του ΑΣΕΠ, λαμβάνουν, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού επέκταση της άδειας Ξεναγής στη γλώσσα αυτή. Η επέκταση της άδειας Ξεναγής χορηγείται και σε γλώσσες που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα προκηρύξεων του ΑΣΕΠ υπό την προϋπόθεση ότι οι επαγγελματίες Ξεναγοί θα προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού προς απόδειξη της άριστης γνώσης της γλώσσας, πιστοποιητικά γλωσσομάθειας αναγνωρισμένα από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ή άλλο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο της οικείας χώρας ή πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που προέρχονται από δημόσια πανεπιστήμια ή πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που εκδίδονται από επίσημους δημόσιους μορφωτικούς φορείς των οικείων κρατών.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 25 Οινοτουρισμός

1. «Οινοτουρισμός» είναι η ειδική μορφή τουρισμού η οποία αφορά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής, Ξεναγής, φιλοξενίας και εστίασης σε χώρους λειτουργικά ενοποιημένους με οινοποιητικές ή και οινοπαραγωγικές (αμπελώνες) εγκαταστάσεις. Οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται συνδυαστικά με δραστηριότητες σχετικές με την αμπελοκαλλιέργεια και την οινική παραγωγή.

2. Κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων μέσα στα όρια των οινοποιητικών ή και οινοπαραγωγικών, εγκαταστάσεων μπορούν να ιδρύονται μη κύρια τουριστικά καταλύματα και χώροι εστίασης.

3. Θεσπίζεται «Σήμα Επισκέψιμου Οινοποιείου». Μία οινοποιητική ή και οινοπαραγωγική εγκατάσταση χαρακτηρίζεται ως οινοτουριστική και εφοδιάζεται με «Σήμα επισκέψιμου οινοποιείου», εφόσον:

α) μέσα στα όρια της εγκατάστασης παρέχονται υπηρεσίες είτε Ξεναγής είτε υποδοχής και φιλοξενίας σε μη κύρια τουριστικά καταλύματα είτε εστίασης είτε το σύνολο των ως άνω υπηρεσιών και β) διαθέτει χώρους και εγκαταστάσεις ειδικών προδιαγραφών που διασφαλίζουν την επισκεψιμότητα.

4. Το «Σήμα Επισκέψιμου Οινοποιείου» είναι σήμα με ειδικό λογότυπο που χορηγείται από το Υπουργείο Τουρισμού, με το οποίο πιστοποιείται ότι μία οινοποιητική ή και οινοπαραγωγική επιχείρηση είναι οινοτουριστική και πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

5. Με απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι προδιαγραφές

για τις υπηρεσίες της παραγράφου 1 οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παραγράφου 2, η μορφή και ο τύπος του Σήματος Επισκέψιμου Οινοποιείου, οι ειδικές προδιαγραφές επισκεψιμότητας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 26

Ιατρικός και Ιαματικός Τουρισμός

1. Η παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4179/2013 (Α'175) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι ειδικοί όροι, οι προϋποθέσεις, η σύσταση και τήρηση Μητρώου Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού στο Υπουργείο Τουρισμού, η χορήγηση Διακριτικού Σήματος Ιατρικού Τουρισμού, η πιστοποίηση των Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά στον ιατρικό τουρισμό, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υγείας και Τουρισμού. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το ύψος του παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο καταβάλλεται για την εγγραφή στο Μητρώο Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού. Ο Πάροχος Ιατρικού Τουρισμού, ο οποίος παραβιάζει τις διατάξεις περί ιατρικού τουρισμού, διαγράφεται από το Μητρώο Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού και ανακαλείται το Διακριτικό Σήμα Ιατρικού Τουρισμού.»

2. Οι προθεσμίες της παρ. 3 του άρθρου 17, της παρ. 1 του άρθρου 22 και της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3498/2006 (Α' 230), οι οποίες είχαν παραταθεί μέχρι τις 31.12.2014 με το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4179/2013 (Α' 175), παρατείνονται εκ νέου μέχρι τις 31.12.2015.

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4179/2013 (Α' 175) καταργείται.

4. Η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4049/2012 (Α' 35) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Πιστοποιητικό μικροβιολογικού ελέγχου από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας του οικείου Ο.Τ.Α. ή πιστοποιημένου εργαστηρίου, δημόσιου ή ιδιωτικού, ή εργαστηρίου Α.Ε.Ι., μετά από τη διενέργεια δειγματοληψιών στην πηγή και στους χώρους χρήσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 27

Τουρισμός Υπαίθρου

Τουρισμός υπαίθρου είναι κάθε μορφή οργανωμένης βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, που έχει στόχο την επαφή του επισκέπτη με τη φύση και τις δραστηριότητες στην ύπαιθρο και που ενισχύει οικονομικά και κοινωνικά την ύπαιθρο, χωρίς να αλλοιώνει το περιβάλλον και τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία του κάθε τόπου.

Άρθρο 28

Αγροτουρισμός - ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)». Είναι το μητρώο καταγραφής όλων των αγροτικών εκμεταλλεύσεων που τηρείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3874/2010, όπως ισχύει.

2. «Αγροτουρισμός». Είναι η ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου η οποία αφορά την παροχή υπηρεσιών

υποδοχής και φιλοξενίας ή και εστίασης σε χώρους λειτουργικά ενοποιημένους με αγροτικές εγκαταστάσεις, οι οποίες προσφέρονται συνδυαστικά με δραστηριότητες που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, όπως και με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς αγροτικού τοπίου. Η δραστηριότητα του αγροτουρισμού συνδυάζεται υποχρεωτικά με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση ζ' του ν. 3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.

Δίνεται η δυνατότητα οι χώροι φιλοξενίας και διαμονής να χωροθετούνται από τους εγγεγραμμένους στο ΜΑΑΕ και εντός Δημοτικών Διαμερισμάτων με πληθυσμό όχι μεγαλύτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων.

3. «Επιχείρηση Αγροτουρισμού». Είναι η επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.

4. «Αγρόκτημα». Ως αγρόκτημα νοείται ο λειτουργικά ενοποιημένος χώρος του εγγεγραμμένου στο ΜΑΑΕ του ν. 3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά, ο οποίος έχει αυτοτέλεια γηπέδου/οικοπέδου. Τα πολυλειτουργικά αγροκτήματα του άρθρου 52 του ν. 4235/2014 (Α' 32) θεωρούνται για τις ανάγκες του παρόντος νόμου «Αγροκτήματα».

5. «Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων». Είναι το σύνολο των επιλεγμένων διατροφικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειών, των οποίων η παραγωγή ή και η επεξεργασία ή και η τυποποίηση πραγματοποιείται εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας. Η αρμοδιότητα για τη θεσμοθέτηση της διαδικασίας καθορισμού του περιεχομένου του καλαθιού αγροτικών προϊόντων μίας Περιφέρειας ανήκει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο. Ως καλάθι αγροτικών προϊόντων νοείται και το καλάθι της Περιφέρειας κατά την έννοια του ν. 4015/2011 (Α' 210).

6. «Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού». Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού είναι σήμα με ειδικό λογότυπο χορηγούμενο από το Υπουργείο Τουρισμού, με το οποίο πιστοποιείται ότι μία επιχείρηση πληροί τις ειδικές προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και προσφέρει ένα ελάχιστο προδιαγεγραμμένο επίπεδο υπηρεσιών, που εξειδικεύεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 33 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 29

Μορφές επιχειρήσεων αγροτουρισμού

1. Επιχειρήσεις Αγροτουρισμού κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι ιδίως:

α) Τα Αγροκτήματα. Η αγροτουριστική δραστηριότητα εντός του Αγροκτήματος αφορά αποκλειστικά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας ή εστίασης. Στις περιπτώσεις που οι επιχειρήσεις αυτές παρέχουν υπηρεσίες εστίασης, χρησιμοποιούν και προσφέρουν υποχρεωτικά προς κατανάλωση προϊόντα από το Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων, ή/και προϊόντα Οικοτεχνίας, όπως αυτά καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 4235/2014, και στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 62 του ίδιου νόμου.

β) Οι αγροτικές και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 εδάφια δ' και ε' του ν. 3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά, οι οποίες συνοδεύονται υποχρεωτικά με τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες επιχειρηματικά οργανωμένες υπηρεσίες:

αα) Υπηρεσίες εστίασης με υποχρεωτική χρησιμοποίηση και προσφορά προϊόντων από το Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων ή/και προϊόντων Οικοτεχνίας, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ββ) Υπηρεσίες υποδοχής και φιλοξενίας σε τουριστικά καταλύματα των υποπεριπτώσεων αα', ββ' και γγ' της περίπτωσης α', όπως και σε τουριστικά καταλύματα της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, μέγιστης δυναμικότητας μέχρι σαράντα (40) κλινών.

2. Οι επιχειρήσεις αγροτουρισμού της παραγράφου 1 μπορεί να παρέχουν υπηρεσίες επίδειξης, ενημέρωσης, παρακολούθησης ή συμμετοχής σε δράσεις και δραστηριότητες που προωθούν την επαφή του επισκέπτη-τουρίστα με την αγροτική ζωή, τη βιώσιμη αγροτική παραγωγή, τη γαστρονομία, τη γεωσιγνώση και την οινολογία και την προστασία της βιοποικιλότητας.

Άρθρο 30

Άσκηση δραστηριοτήτων αγροτουρισμού

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και των αρμοδίων κατά περίπτωση Υπουργών καθορίζονται ο προσδιορισμός, η διοργάνωση και υλοποίηση της ατομικής ή ομαδικής άσκησης των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 29 του παρόντος νόμου, οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις, προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας και ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται από τους διοργανωτές των δραστηριοτήτων αυτών, όπως και τα απαραίτητα δικαιολογητικά, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 31

Αδειοδότηση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δραστηριοποιούνται στον αγροτουρισμό

Είναι δυνατή κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων μέσα στα όρια των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ή ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων.

Άρθρο 32

Διάθεση αγροτικών προϊόντων από επιχειρήσεις αγροτουρισμού

Σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής δυσκολίας της αγροτουριστικής επιχείρησης να διασφαλίσει την αναγκαία ποσότητα διατροφικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων της Περιφέρειας, η Περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της οικείας Περιφέρειας, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της να εξαιρεί από την υποχρέωση χρησιμοποίησης και προσφοράς τα εν λόγω προϊόντα.

Άρθρο 33

Πιστοποίηση επιχειρήσεων αγροτουρισμού - Ειδικό Σήμα

1. Η χρήση του όρου αγροτουρισμός και των παραγών του επιφυλάσσεται αποκλειστικά για τις επιχειρήσεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου.

2. Στις επιχειρήσεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, εφόσον πληρούν τα γενικά και ειδικά κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, χορηγείται Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται, επίσης,

ο τρόπος και η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού είναι η προηγούμενη απόκτηση από την επιχείρηση του συνόλου των ειδικών αδειών που αντιστοιχούν στις δραστηριότητές της.

4. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού φέρει ειδικό λογότυπο και χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ή των εξουσιοδοτημένων από αυτόν Περιφερειακών Υπηρεσιών, κατόπιν προηγούμενης σχετικής αίτησης της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Άρθρο 34

Έλεγχος και εποπτεία επιχειρήσεων αγροτουρισμού

1. Οι επιχειρήσεις αγροτουρισμού συνιστούν ιδιαίτερη κατηγορία τουριστικών επιχειρήσεων και καταχωρούνται ως τέτοιες στο μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων.

2. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού είναι αόριστης ισχύος. Η συνδρομή των προϋποθέσεων χορήγησης του Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού, πέραν της αρχικής διαπίστωσής της, ελέγχεται και διαπιστώνεται τουλάχιστον ανά τριετία από την υπηρεσία η οποία το χορηγεί, καθώς και από κάθε υπηρεσία που προϊστάται αυτής. Υπέρβαση του χρονικού ορίου των τριών ετών για τον επανέλεγχο της επιχείρησης δεν αίρει την ισχύ του χορηγηθέντος σήματος, με την επιφύλαξη της ευθύνης των αρμοδίων οργάνων.

3. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού ανακαλείται από την αρχή, η οποία το χορηγεί, εάν για οποιονδήποτε λόγο παύσει η ισχύς ή ανακληθεί οποιαδήποτε απαραίτητη για την λειτουργία της αγροτουριστικής επιχείρησης άδεια λειτουργίας. Επίσης, το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού ανακαλείται, μετά από προηγούμενη ακρόαση του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης, εφόσον διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση έπαυσε να πληροί ένα ή περισσότερα κριτήρια, όρους και προϋποθέσεις του παρόντος νόμου ή της απόφασης της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου του παρόντος νόμου.

4. Εντός μηνός από την έκδοση, ανάκληση ή επαναχορήγηση του Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού, ενημερώνεται εγγράφως η Υπηρεσία που είναι αρμόδια για την τήρηση του κεντρικού μητρώου τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας.

Άρθρο 35

Ειδικές ασφαλιστικές ρυθμίσεις

Οι επαγγελματίες αγρότες που δραστηριοποιούνται στον αγροτουρισμό, καθώς και όσοι απασχολούνται σε αγροτουριστική επιχειρηματική δραστηριότητα, ασφαλιζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων, εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στο ν. 3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά, εφόσον το εισόδημα που προέρχεται από την δραστηριότητα αυτή δεν υπερβαίνει το 50% του ετήσιου ατομικού εισοδήματός τους.

Άρθρο 36

Υφιστάμενες επιχειρήσεις

Επιχειρήσεις ή γεωργικές εκμεταλλεύσεις που κατά την δημοσίευση του παρόντος νόμου ασκούν αγροτουριστική δραστηριότητα, πρέπει εντός πέντε (5) ετών από τη δημοσίευσή του να έχουν εναρμονίσει τη λειτουργία τους σύμφωνα με τις διατάξεις του.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΧΟΡΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Άρθρο 37
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι κατωτέρω όροι έχουν την εξής έννοια:

«χορηγία για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας»: η χρηματική ή άλλης μορφής οικονομική παροχή σε είδος, σε άυλα αγαθά, σε δικαιώματα κατά την έννοια του άρθρου 38 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167) ή υπηρεσίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, για την ενίσχυση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ή σκοπών του αποδέκτη της χορηγίας, με αντιστάθμισμα την προβολή του κοινωνικού προσώπου του χορηγού. Η χορηγία αυτή αφορά στην ανάπτυξη, την προβολή και την προώθηση της Ελλάδας. Η τουριστική προβολή μπορεί να επιτυγχάνεται μέσω εξειδικευμένων ενεργειών, τεχνολογικών συστημάτων, πλατφόρμας, λογισμικού, προωθητικών ενεργειών, καλλιτεχνικών εκδηλώσεων ή παραχώρησης δικαιωμάτων.

«χορηγός»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, του ιδιωτικού δικαίου, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που προβαίνει σε χορηγία για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας.

«αποδέκτης χορηγίας»: το Υπουργείο Τουρισμού και οι εποπτευόμενοι από αυτό φορείς.

Άρθρο 38
Συμβούλιο Χορηγιών

1. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού συνιστάται στο Υπουργείο Τουρισμού Συμβούλιο Χορηγιών με γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό χαρακτήρα σε θέματα χορηγίας για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας.

2. Το Συμβούλιο Χορηγιών αποτελείται από έξι (6) μέλη ως εξής:

- α) τον Γενικό Γραμματέα Τουρισμού,
- β) έναν Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Τουρισμού,
- γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών,
- δ) έναν Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους,
- ε) έναν ειδικό επιστήμονα,
- στ) το Γενικό Γραμματέα Ε.Ο.Τ..

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και οι αναπληρωτές των τακτικών μελών. Ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και ο Αναπληρωτής του προτείνονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Τα μέλη του Συμβουλίου Χορηγιών ανακαλούνται οποτεδήποτε, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του. Το Συμβούλιο Χορηγιών συνεδριάζει τακτικά μία φορά το μήνα και εκτάκτως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου.

Χρέη Γραμματέα εκτελεί μόνιμος υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού του Υπουργείου Τουρισμού και ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού.

3. Το Συμβούλιο Χορηγιών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Γνωμοδοτεί στον Υπουργό Τουρισμού για τις βασικές προτεραιότητες και ανάγκες της χορηγίας για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας και για κάθε άλλο συναφές ζήτημα,

β. παρέχει κάθε εύλογη συνδρομή σε υπηρεσίες του Δημοσίου και εποπτευόμενους από το Υπουργείο φορείς για τη διαμόρφωση της χορηγικής πρότασης και την προετοιμασία του σχετικού φακέλου που θα υποβληθεί στον Αποδέκτη,

γ. προετοιμάζει τη σύνταξη, μετά από τη διαδικασία της περίπτωσης β΄ και δημοσιεύει τον ετήσιο ενδεικτικό κατάλογο προωθητικών δραστηριοτήτων του Υπουργείου Τουρισμού που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο χορηγίας,

δ. παραλαμβάνει τις υποβαλλόμενες προτάσεις χορηγίας από τρίτους και προετοιμάζει την έκδοση σχετικής γνωμοδοτήσεως προς τον Υπουργό για την αποδοχή ή μη της πρότασης,

ε. μεριμνά για την υπογραφή της σύμβασης με το χορηγό, όταν αυτή αφορά σε χορηγία για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας που υλοποιείται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού,

στ. παρακολουθεί την υλοποίηση και την εκτέλεση των συμβάσεων χορηγίας που έχουν υποβληθεί σε αυτό και έχει κριθεί ότι υπάγονται στον παρόντα νόμο,

ζ. συντάσσει ετήσιο κατάλογο συμβάσεων χορηγιών για το προηγούμενο έτος και τον δημοσιεύει.

Άρθρο 39
Σύμβαση χορηγίας

1. Για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου, συντάσσεται έγγραφη σύμβαση χορηγίας. Με τη σύμβαση χορηγίας, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν, ο μεν χορηγός την υποχρέωση παροχής στον αποδέκτη της χορηγίας χρημάτων, μελετών, υπηρεσιών, υλικών, δικαιωμάτων ή άυλων αγαθών για την υποστήριξη συγκεκριμένου σκοπού ή δραστηριότητας, ο δε αποδέκτης της χορηγίας την υποχρέωση δημόσιας γνωστοποίησης της προσφοράς του χορηγού. Ο σχεδιασμός, η υλοποίησή της, η μορφή και το περιεχόμενο της χορηγίας για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας γίνεται σε συνεργασία του αποδέκτη της χορηγίας και του χορηγού.

2. Ο Υπουργός Τουρισμού εκδίδει απόφαση με την οποία χαρακτηρίζει τη σύμβαση ως σύμβαση χορηγίας για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας, προκειμένου να επέλθουν οι συνέπειες του νόμου αυτού.

Άρθρο 40
Περιεχόμενο της σύμβασης

1. Η σύμβαση χορηγίας περιλαμβάνει αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών. Με τη Σύμβαση χορηγίας πρέπει να προβλέπεται, ιδίως, τα ακόλουθα:

α. Οι δραστηριότητες, τα έργα και οι ενέργειες που αναλαμβάνει να ενισχύσει ο χορηγός με τη χορηγία για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας,

β. το είδος της παροχής του χορηγού,

γ. τα αντισταθμίματα υπέρ του χορηγού,

δ. άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις χορηγού και αποδέκτη της χορηγίας,

ε. οι λόγοι καταγγελίας της σύμβασης και οι συνέπειές της,

στ. το ενδεχόμενο πολλαπλής χορηγίας, συγχορηγίας ή μερικής χορηγίας,

ζ. διάρκεια της σύμβασης χορηγίας.

2. Στη σύμβαση χορηγίας καθορίζεται ρητώς ο τρόπος υλοποίησης των ενεργειών, υλικών ή άυλων, για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας.

3. Στη σύμβαση χορηγίας καθορίζονται τα υπέρ του χορηγού αντισταθμίματα.

Άρθρο 41 **Έκθεση απολογισμού**

1. Το ποσό της χορηγίας διατίθεται αποκλειστικά για την επίτευξη της συγκεκριμένης δραστηριότητας για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας.

2. Ο αποδέκτης της χορηγίας υποχρεούται να υποβάλει στον χορηγό αναλυτική Έκθεση απολογισμού της χρήσης του χρηματικού ή άλλης οικονομικής μορφής αντικειμένου της χορηγίας εντός του προβλεπόμενου στη σύμβαση χρονικού διαστήματος και σε περίπτωση που δεν ορίζεται στη σύμβαση το χρονικό αυτό διάστημα, εντός τριών (3) μηνών από την περάτωση της δραστηριότητας.

Άρθρο 42 **Έκπτωση χορηγιών για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας από το εισόδημα**

1. Το χρηματικό ποσό ή η αξία της παροχής που προσφέρεται ως χορηγία για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, μετά από χρηματική αποτίμηση αυτής από ειδική εκτιμητική επιτροπή, εκπίπτει εξ ολοκλήρου από το φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου ή από τα ακαθάριστα εισοδήματα της επιχείρησης που προσέφερε τη χορηγία. Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματος ή των καθαρών κερδών που προκύπτουν από τα βιβλία της επιχείρησης που προσέφερε τη χορηγία.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού καθορίζονται η σύνθεση της ειδικής εκτιμητικής επιτροπής για τη χρηματική αποτίμηση της αξίας των παροχών σε είδος, άυλα αγαθά ή υπηρεσίες που προσφέρονται ως χορηγίες για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 43 **Κατηγορίες χορηγιών**

1. Ο χορηγός αναλόγως της χρηματικής αξίας της προσφοράς του κατατάσσεται στις εξής κατηγορίες: Μέγας χορηγός, χορηγός, υποστηρικτής, φίλος. Η κατάταξη αυτή αφορά στην απονομή ηθικού επαίνου και δεν επηρεάζει τη φορολογική μεταχείριση των χορηγιών. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού απονέμεται ο έπαινος στο χορηγό.

2. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού καθορίζονται τα κριτήρια κατατάξεως των χορηγιών στις παραπάνω κατηγορίες.

Άρθρο 44 **Διαδικασία είσπραξης χορηγιών**

Τα αποτιμώμενα ποσά των χορηγιών που έχουν ως αποδέκτη το Δημόσιο εισπράττονται μέσω ειδικού

κωδικού εσόδου του Κρατικού Προϋπολογισμού και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την υποστήριξη της συγκεκριμένης δραστηριότητας για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Ελλάδας για την οποία έχει συναφθεί Σύμβαση χορηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ** **ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Άρθρο 45 **Ρύθμιση θεμάτων Ε.Ο.Τ.**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3270/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο Ε.Ο.Τ. έχει ως αρμοδιότητα την προώθηση της τουριστικής πολιτικής της Κυβέρνησης και την προβολή της χώρας. Για το σκοπό αυτόν ο Ε.Ο.Τ., ιδίως:

α) Υποβάλλει προτάσεις στο Υπουργείο Τουρισμού για τη χάραξη τουριστικής πολιτικής στα θέματα αρμοδιότητάς του και την εφαρμόζει μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Προς τούτο ο Ε.Ο.Τ. ερευνά την τουριστική αγορά, μελετά την ανταγωνιστικότητα του τουρισμού, συντάσσει μελέτες για θέματα της αρμοδιότητάς του και καταρτίζει τα προγράμματα διαφήμισης, δημοσίων σχέσεων και τουριστικών εκδηλώσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

β) Εκτελεί τα προγράμματα τουριστικής προβολής της χώρας στο εσωτερικό και το εξωτερικό και μεριμνά για την προώθηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και της χώρας, μέσω συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις, συνέδρια και λοιπές εκδηλώσεις, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

γ) Αναλαμβάνει κάθε άλλη δραστηριότητα ή ενέργεια που αποβλέπει στην οργάνωση, ανάπτυξη και προώθηση του Τουρισμού και της εικόνας της χώρας και ιδίως:

αα) Συνεργάζεται με τις συλλογικές οργανώσεις των τουριστικών επιχειρήσεων, πανελληνίας και τοπικής κλίμακας, τους φορείς που αυτοί συστήνουν, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους οργανισμούς του Δημοσίου, για την επεξεργασία, σχεδίαση και εφαρμογή κοινών και συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων διαφημιστικής προβολής της χώρας, τουριστικών περιοχών, σύγχρονων μορφών τουρισμού, όπως: οικολογικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, ιατρικός, αθλητικός τουρισμός και κλάδων τουριστικών επιχειρήσεων. Εγκρίνει προγράμματα προβολής, σύμφωνα με το άρθρο 47 του παρόντος.

ββ) Επιχορηγεί εκδηλώσεις τρίτων φυσικών ή νομικών προσώπων στο εξωτερικό και στην Ελλάδα με κριτήριο την προβολή της Ελλάδας και την προώθηση του Ελληνικού Τουρισμού διεθνώς.

γγ) Διοργανώνει ταξίδια εξοικείωσης για δημοσιογράφους, τουριστικούς πράκτορες και προσωπικότητες κύρους. Δύναται να μισθώνει παντός είδους μεταφορικά με ή άνευ οδηγού μέσα, για τις ανάγκες φιλοξενίας προσκεκλημένων προσωπικοτήτων, δημοσιογράφων, κινηματογραφικών - τηλεοπτικών συνεργείων, ομάδων προσκεκλημένων που περιηγούνται τη χώρα σε ταξίδια εξοικείωσης ανεξαρτήτως ποσού τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

δδ) Διοργανώνει ειδικές εκδηλώσεις, θεματικές παρουσιάσεις και εκπαιδευτικά σεμινάρια (workshops) για την Ελλάδα και συμμετέχει σε συναφείς δράσεις και

διοργανώσεις τρίτων φορέων, για την προβολή και προώθηση τουριστικών περιοχών, προϊόντων και υπηρεσιών, με παροχή αιγίδας, επιστολών υποστήριξης και ευαρέσκειας, πληροφοριακού και προωθητικού υλικού και διευκολύνσεων ή και ανάληψη μέρους του κόστους διοργάνωσης, έναντι αντισταθμιστικών παροχών.

εε) Διοργανώνει διαδικτυακά σεμινάρια σε συνεργασία με τρίτους (ταξιδιωτικούς οργανισμούς - tour operators, εκδοτικά συγκροτήματα, κλαδικές εκδόσεις) και συνάπτει μνημόνια συνεργασίας με δημόσια και ιδιωτικά ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, προκειμένου να απασχολούνται στον Οργανισμό φοιτητές για πρακτική απασχόληση, μέχρι 6 μήνες.

δ) Καταρτίζει και εκτελεί προγράμματα προβολής, διαφήμισης, δημόσιων σχέσεων και τουριστικών εκδηλώσεων στην ημεδαπή και αλλοδαπή είτε μόνος είτε από κοινού με άλλα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Με τα πρόσωπα αυτά ο Οργανισμός συμβάλλεται είτε με απευθείας συμφωνίες είτε κατόπιν επιλογής τους μετά από σχετική πρόσκληση είτε δια του τύπου είτε μέσω της διαδικτυακής πύλης του, για εκδήλωση ενδιαφέροντος και με βάση τις πλέον συμφέρουσες για τον Οργανισμό προτάσεις, που υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους. Με τις ίδιες συμφωνίες ορίζονται το αντικείμενο, οι προϋποθέσεις, καθώς και οι οικονομικοί και λοιποί όροι συνεργασίας του Οργανισμού με τα ως άνω πρόσωπα και ο τρόπος πραγματοποίησής της. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει:

αα. Την οικονομική συμμετοχή των παραπάνω φορέων ή προσώπων στο σύνολο ή και σε μέρος της σχετικής δαπάνης υλοποίησης των παραπάνω διαφημιστικών ενεργειών και λοιπών δραστηριοτήτων που γίνονται από τις υπηρεσίες του Ε.Ο.Τ.. Οι φορείς και τα πρόσωπα αυτά μπορούν να αναφέρονται, όπου και όπως προβλέπεται και εφόσον το επιθυμούν, ως επιμέρους χορηγοί από κοινού με τον Ε.Ο.Τ. στα παραπάνω διαφημιστικά προγράμματα και λοιπές δραστηριότητες.

ββ. Τη με κάθε τρόπο συμμετοχή του Ε.Ο.Τ. στην υλοποίηση διαφημιστικών προγραμμάτων και λοιπών ενεργειών που θα εκτελούνται από τα συμβαλλόμενα με τον Ε.Ο.Τ. πρόσωπα ή τη συγχρηματοδότηση στην υλοποίηση αυτών, καθώς και την προβολή τους. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν τη χρήση καινοτόμων εργαλείων της σύγχρονης τεχνολογίας (διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εφαρμογές κινητής τηλεφωνίας κ.ο.κ.), δράσεις δημοσίων σχέσεων και λοιπές προωθητικές δράσεις όπως, συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού, συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια, συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς και ευρωπαϊκά προγράμματα δικτύωσης, αγορά χορηγικών πακέτων σε πάσης φύσεως εκδηλώσεις, ημερίδες, διοργάνωση και συμμετοχή σε κινηματογραφικές παραγωγές, τουριστικές, καλλιτεχνικές, αθλητικές και λοιπές εκδηλώσεις, καθώς και σε προγράμματα συμπαραγωγής και συνδιαφήμισης διεθνώς είτε αναλαμβάνοντας στο ακέραιο την υλοποίηση των δράσεων είτε από κοινού σε συνεργασία με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα.

γγ. Την εκμίσθωση ή παραχώρηση με ή χωρίς αντάλλαγμα, ψηφιακού χώρου στις διαδικτυακές πλατφόρμες του Ε.Ο.Τ. σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

με σκοπό την προώθηση και την προβολή της χώρας στη διεθνή τουριστική αγορά. Με τα πρόσωπα αυτά ο Οργανισμός συμβάλλεται είτε με απευθείας συμφωνίες είτε κατόπιν επιλογής τους από τον Ε.Ο.Τ. μετά από σχετική πρόσκληση είτε δια του τύπου είτε μέσω της διαδικτυακής πύλης του Οργανισμού για εκδήλωση ενδιαφέροντος και με βάση τις πλέον συμφέρουσες για τον Οργανισμό προτάσεις, που υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους.»

2. Ο Οργανισμός κατά τη συμμετοχή του σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού, συνέδρια και λοιπές εκδηλώσεις δημοσιότητας στην ημεδαπή και την αλλοδαπή μπορεί να εκμισθώνει ή να παραχωρεί μετά ή άνευ ανταλλάγματος ή στο πλαίσιο συμφωνίας εκατέρωθεν ανταλλαγής υπηρεσιών, εκθεσιακό χώρο ή χώρο προώθησης σε ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά ή φυσικά πρόσωπα με σκοπό την προώθηση και προβολή της χώρας διεθνώς. Το ύψος του μισθώματος, το αντικείμενο ανταλλαγής υπηρεσιών και οι λοιπές λεπτομέρειες των ως άνω εκμισθώσεων ή παραχωρήσεων ρυθμίζονται με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. και στο πλαίσιο αυτό από τις σχετικές συμβάσεις μέσω των οποίων καθορίζονται οι όροι της συνεργασίας, ενώ αρμόδια υπηρεσία για την παρακολούθηση των συνεργασιών και την υλοποίηση των ως άνω δράσεων είναι η Διεύθυνση Έρευνας Αγοράς και Διαφήμισης Ε.Ο.Τ..

3. Για τη διοργάνωση της συμμετοχής του Οργανισμού σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού και σε παρεμφερείς εκδηλώσεις, ο Οργανισμός δύναται - όπου είναι αυτό απαιτητό από τους διοργανωτές- να προκαταβάλει το ενοίκιο των εκθεσιακών και άλλων χώρων, καθώς και το κόστος του τιμήματος της κατασκευής περιπτέρου και λοιπών λειτουργικών δαπανών και δαπανών προβολής χωρίς την υποβολή από πλευράς του αναδόχου ισόποσης έντοκης εγγυητικής επιστολής, αλλά με την προσκόμιση προς τον Οργανισμό προτιμολογίου (proforma invoice) ή τιμολογίου.

4. Εκδίδει Ε.Σ.Λ. και βεβαιώσεις συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων, ελέγχει και εποπτεύει τις τουριστικές, όπως ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, επιχειρήσεις, και ελέγχει την τουριστική αγορά.

5. Μελετά, εκτελεί και εποπτεύει έργα τουριστικής υποδομής και ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους είτε μόνος είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς.

Άρθρο 46 Προγράμματα προβολής

Το άρθρο 30 του ν. 3498/2006 (Α' 230) αντικαθίσταται ως εξής:

«Διαφημιστικά προγράμματα και γενικά ενέργειες, που αφορούν την τουριστική προβολή και διαφήμιση της χώρας ή περιοχών αυτής στο εσωτερικό και εξωτερικό, ιδίως με συμμετοχή σε εκθέσεις, ή διαφημίσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης ή καταχωρήσεις σε έντυπα ή εκδόσεις τους ως και με οποιονδήποτε άλλον τρόπο και τα οποία καταρτίζονται ή υλοποιούνται από οποιονδήποτε φορέα του Δημοσίου, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και γενικά του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως κάθε φορά αυτός προσδιορίζεται, ανεξάρτητα αν εκτελούνται με χρηματοδότηση από πόρους εθνικούς ή ευρωπαϊκούς ή ίδιους πόρους του φορέα υλοποίησής τους, πρέπει να τελούν σε πλήρη εναρμόνιση προς το γενικό σχεδιασμό

και την εξυπηρέτηση των στόχων του προγράμματος τουριστικής προβολής της χώρας ή των περιοχών αυτής, που καταρτίζει το Υπουργείο Τουρισμού.

Για την υλοποίηση των παραπάνω προγραμμάτων και τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων που αφορούν σε προμήθεια προϊόντων, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Ε.Ο.Τ.»

Άρθρο 47

Κανονισμοί συμβάσεων, προμηθειών και υπηρεσιών

Οι συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που αφορούν στην υλοποίηση των πάσης φύσεως δράσεων του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού με αντικείμενο την εν γένει τουριστική προβολή της Ελλάδας και του Ελληνικού Τουρισμού στην ημεδαπή ή αλλοδαπή και σε όλα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (έντυπα, τηλεόραση, διαδίκτυο, διαφήμιση σε ψηφιακά μέσα, εξωτερική διαφήμιση, κινητή διαφήμιση) ανατίθενται και εκτελούνται κατ' εξαίρεση των διατάξεων του ν. 2286/1995 και του π.δ. 118/2007, υπό την επιφύλαξη όμως, των διατάξεων του π.δ. 60/2007.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Τουρισμού, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Τ., και μετά από σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, καταρτίζεται οικονομικός κανονισμός για τη διαδικασία υλοποίησης διαφημιστικών προγραμμάτων, καθώς και για τη σύναψη συμβάσεων μισθώσεων και εκμισθώσεων. Ο οικονομικός κανονισμός μπορεί να περιλαμβάνει ρυθμίσεις κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2286/1995 και του π.δ. 118/2007, καθώς και των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με την υλοποίηση διαφημιστικών προγραμμάτων, να καθορίζει τα χρηματικά όρια αναθέσεων και διαγωνισμών, να ορίζει την ακολουθούμενη διαδικασία και να ρυθμίζει κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια, σχετικά με την ανάθεση και εκτέλεση των οικείων συμβάσεων υπό την επιφύλαξη της τήρησης των αρχών και κανόνων του ευρωπαϊκού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων εναρμόνισής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 48 Υπηρεσία ΓΕΜΗ

1. Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4179/2013 (Α' 175) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται στο Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.) υπηρεσία ΓΕΜΗ, η λειτουργία της οποίας διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως ισχύει, και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών πράξεων. Η καθ' ύλην αρμοδιότητα της υπηρεσίας ΓΕΜΗ του Ξ.Ε.Ε. καθορίζεται με βάση τον κύριο κωδικό αριθμό δραστηριότητας του φυσικού ή του νομικού προσώπου και αφορά σε υπόχρεους που έχουν σκοπό την εκμετάλλευση κύριων τουριστικών καταλυμάτων.

Κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2β του άρθρου 2 του ν. 3419/2005, όπως ισχύει, η κατά τόπο αρμοδιότητα της υπηρεσίας ΓΕΜΗ του Ξ.Ε.Ε. είναι πανελλαδική. Κατ' εξαίρεση, υπόχρεοι του παρόντος άρθρου των οποίων η κύρια επαγγελματική κατοικία ή εγκατάσταση βρίσκεται εκτός νομού

Αττικής, μπορούν κατ' επιλογή τους, να υπαχθούν σε υπηρεσία ΓΕΜΗ του τόπου κατοικίας ή εγκατάστασής τους. Σε κάθε περίπτωση, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «οικείο» ή «αρμόδιο» Επιμελητήριο, ως τέτοιο νοείται το Ξ.Ε.Ε. για όλους τους υπόχρεους που έχουν σκοπό την εκμετάλλευση κύριων τουριστικών καταλυμάτων.»

2. Συνιστάται στο Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος (Ξ.Ε.Ε.) Υπηρεσία Μιας Στάσης, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3853/2010 (Α' 90) και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας κοινής υπουργικής απόφασης Κ1-802/23.3.2011 (Β' 470), όπως ισχύουν.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Τουρισμού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας της υπηρεσίας ΓΕΜΗ της Υπηρεσίας Μιας Στάσης του Ξ.Ε.Ε., η σύνδεσή τους με την Κεντρική Υπηρεσία ΓΕΜΗ και με τις Διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

4. Στις υπηρεσίες του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος συνιστάται τμήμα «Κατάταξης καταλυμάτων» αντιστοίχως, τροποποιώντας το άρθρο 1 του π.δ. 89/1988 (Α' 42) στο οποίο προστίθεται η φράση «ζ. Τμήμα κατάταξης τουριστικών καταλυμάτων». Στην αρμοδιότητα του τμήματος αυτού υπάγεται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται για την κατάταξη σε κατηγορίες των κυρίων και μη κυρίων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, όπως αυτές θα ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, καθώς και η έκδοση πιστοποιητικών κατάταξης. Η στελέχωση και ο κανονισμός λειτουργίας του τμήματος ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ξ.Ε.Ε..

Άρθρο 49 Λοιπές ρυθμίσεις

1. Το τελευταίο εδάφιο του Υποδείγματος 2 του Παραρτήματος Ι της με αριθμό 17393/7.12.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Τουρισμού, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (Β' 3292) αντικαθίσταται ως εξής: «Η παρούσα βεβαίωση επιδεικνύεται από τον κάτοχο της στα αρμόδια όργανα για τη διευκόλυνση του ελέγχου.»

2. Το τελευταίο εδάφιο του Υποδείγματος ΙΙΙ του Παραρτήματός Ι της με αριθμ. 12952/11.6.2013 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1488) αντικαθίσταται ως εξής: «Η παρούσα βεβαίωση επιδεικνύεται από τον κάτοχο της στα αρμόδια όργανα για τη διευκόλυνση του ελέγχου.»

3. Το τελευταίο εδάφιο του «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ» του Παραρτήματος Ι της με αριθμ. 16016/18.11.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (Β' 3055) αντικαθίσταται ως εξής: «Η παρούσα βεβαίωση επιδεικνύεται από τον κάτοχο της στα αρμόδια όργανα για τη διευκόλυνση του ελέγχου.»

4. Για τον υπολογισμό του απαιτούμενου χώρου στάθμευσης της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3 της

με αριθμό 16597/29.12.2010 κ.υ.α., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, δεν υπολογίζεται ο αριθμός των αυτοκινήτων που μισθώνονται με μακροχρόνιες συμβάσεις. Οι επιχειρήσεις εκμίσθωσης επιβατηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης υποχρεούνται να καταθέτουν κάθε έτος, στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού (Π.Υ.Τ.), κατάσταση με τα στοιχεία των οχημάτων για τα οποία έχει υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης.

5. Η παράγραφος 7 της με αριθμό 543606/5.12.1980 απόφασης του Υπουργού Τουρισμού (Β' 1298), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καταργείται.

6. Η προθεσμία του άρθρου 28 του ν. 4179/2013 για την υποβολή εγγυητικής επιστολής από ΤΕΟΜ, οι οποίες έχουν θέσει σε κυκλοφορία ΔΧΤΛ είτε πριν την έναρξη ισχύος της υπ' αριθμ. 14340/3.11.2011 απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 2537) είτε σε εφαρμογή του άρθρου 6 του ν. 711/1977, όπως ισχύει, παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι 31.12.2014.

7. Η παρ. 1α του άρθρου 7 του ν. 711/1977 (Α' 284) αντικαθίσταται ως εξής:

«1α. Σε κυκλοφορία τίθενται καινούρια και μεταχειρισμένα τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου. Τα μεταχειρισμένα τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης που τίθενται σε κυκλοφορία πρέπει να είναι προέλευσης εσωτερικού ή χώρας μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και να εμπίπτουν στην κατηγορία εκπομπών ρύπων EURO V ή 5 ή μεταγενέστερη με την επιφύλαξη του άρθρου 8 του παρόντος.»

8. Το άρθρο 8 του ν. 711/1977 (Α' 284) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Αντικατάσταση ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημοσίας χρήσεως

1. Δικαίωμα αντικατάστασης του ειδικού τουριστικού λεωφορείου δημοσίας χρήσης έχουν οι ιδιοκτήτες των οχημάτων στο όνομα των οποίων έχει εκδοθεί η άδεια του λεωφορείου, στις περιπτώσεις:

α. Λήξης της ισχύος της άδειας κυκλοφορίας λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας του λεωφορείου. Στην περίπτωση αυτή ο ενδιαφερόμενος οφείλει να ολοκληρώσει τη διαδικασία εντός έτους από την ημερομηνία λήξης της ισχύος της έγκρισης κατά το άρθρο 5 του παρόντος νόμου.

β. Αντικατάστασης του υφιστάμενου οχήματος, εφόσον προηγηθεί ο αποχαρακτηρισμός του ως τουριστικού λεωφορείου και έχει παρέλθει πενταετία από την ημερομηνία χορήγησης της έγκρισης για τη θέση σε κυκλοφορία λεωφορείου του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

γ. Αντικατάστασης του υφιστάμενου οχήματος, εφόσον προηγηθεί ο αποχαρακτηρισμός του ως τουριστικού λεωφορείου χωρίς να έχει παρέλθει πενταετία από την ημερομηνία χορήγησης της έγκρισης για τη θέση σε κυκλοφορία λεωφορείου του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

2. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1α και β' του παρόντος άρθρου, το υφιστάμενο ειδικό τουριστικό λεωφορείο μπορεί να αντικατασταθεί από:

- i. καινούργιο
- ii. μεταχειρισμένο προέλευσης εσωτερικού ή μεταχειρισμένο προέλευσης χώρας μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.,

υπό την προϋπόθεση ότι ο χρόνος κυκλοφορίας τους δεν έχει υπερβεί το κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του νόμου αυτού, επιτρεπόμενο όριο και εφόσον κριθεί κατάλληλο ως προς την ασφαλή κυκλοφορία του από τις αρμόδιες περιφερειακές Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών και κατάλληλο ως προς την εμφάνιση, τις προσφερόμενες υπηρεσίες και τις παρεχόμενες ανέσεις από τον Ε.Ο.Τ.. Η ημερομηνία της πρώτης κυκλοφορίας του μεταχειρισμένου λεωφορείου προέλευσης εξωτερικού, πιστοποιείται από την προηγούμενη άδεια κυκλοφορίας αυτού.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 1γ του παρόντος άρθρου, το υφιστάμενο ειδικό τουριστικό λεωφορείο μπορεί να αντικατασταθεί από:

- i. καινούργιο
- ii. μεταχειρισμένο προέλευσης εσωτερικού ή εξωτερικού χώρας μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και να εμπίπτει στην κατηγορία εκπομπών ρύπων EURO V ή 5 ή μεταγενέστερη.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

9. Επιτρέπεται στις επιχειρήσεις εκμίσθωσης Ι.Χ. αυτοκινήτων να εκμισθώνουν και κλασικά επιβατηγά οχήματα (αντίκες), με ή χωρίς οδηγό, τα οποία διαθέτουν πιστοποιητικά αυθεντικότητας από διεθνή αναγνωρισμένο οργανισμό και χρονολογούνται τουλάχιστον τριάντα (30) έτη από το έτος κατασκευής τους. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα οχήματα αυτά, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

10. Έως ότου εκδοθεί η απόφαση που προβλέπεται στην υποπερίπτωση στσ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1, τα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων κατατάσσονται αυτοδίκαια στις κατηγορίες αστερών ως εξής:

- α) Τα ΑΑ' και Α' τάξης στην κατηγορία 4 αστερών.
- β) Τα Β' τάξης στην κατηγορία 3 αστερών και τα λοιπά στην κατηγορία 2 αστερών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών των οποίων τα δωμάτιά τους δεν διαθέτουν ιδιαίτερο λουτρό.

11. Σε ξενοδοχειακά καταλύματα τριών (3) αστερών και άνω επιτρέπεται η εγκατάσταση παιχνιδιών νερού. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας του ξενοδοχειακού καταλύματος επέχει θέση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας και των εγκαταστάσεων παιχνιδιών νερού, εφόσον κατά την προσκόμιση των δικαιολογητικών αδειοδότησης του ξενοδοχείου αποτυπώνεται στα αρχιτεκτονικά σχέδια η συγκεκριμένη εγκατάσταση, και εφόσον προσκομίζονται επιπρόσθετα υπεύθυνα δήλωση του αιτούντος για ορισμό υπευθύνου ασφαλείας της ως άνω εγκατάστασης και βεβαιώσεις συμμόρφωσης του κατασκευαστή προς ελληνικούς κανονισμούς, ευρωπαϊκές ή άλλες έγκυρες διεθνείς προδιαγραφές (ISO, DIN κ.λπ.) κανονισμούς και οδηγίες.

12. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 του άρθρου 5 τα ξενοδοχεία κλασικού τύπου και επιπλωμένων διαμερισμάτων (μικτού τύπου) κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του π.δ. 43/2002 και σε εντός σχεδίου και εντός ορίων οικισμών περιοχές. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται

ο περιορισμός του 30% ως μεγίστου αριθμού διαμερισμάτων τριών ή περισσότερων κυρίων χώρων που προβλέπεται από τις προδιαγραφές του π.δ. 43/2002.

Άρθρο 50 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Έως τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 43/2002 (Α' 43).

2. Έως τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 337/2000 (Α' 281).

3. Όπου στις διατάξεις του παρόντος αναφέρεται η «αρμόδια υπηρεσία τουρισμού» νοείται η αρμόδια υπηρεσία τουρισμού της Υποπαραγράφου ΙΔ2 της παρ. ΙΔ του άρθρου 1 του ν. 4254/2014 (Α' 85), όπως κάθε φορά ισχύει.

4. Οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις εσωτερικές παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 35 ασκούνται από τον Ε.Ο.Τ. μέχρι την έναρξη ισχύος των διατάξεων της υποπαραγράφου ΙΔ2 της παρ. ΙΔ του άρθρου 1 του ν. 4254/2014, οπότε και αυτοδίκαια μεταφέρονται στο Υπουργείο Τουρισμού.

Άρθρο 51 **Καταργούμενες διατάξεις**

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. Το άρθρο 7 του ν. 4179/2013 εκτός από την περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του προαναφερθέντος άρθρου και η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4179/2013.

β. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 2160/1993 και η παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3498/2006 (Α' 230).

γ. Η περίπτωση 3 της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4179/2013.

2. Από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος που αναφέρεται στο άρθρο 5 καταργείται το π.δ. 43/2002 (Α' 43).

3. Από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 καταργείται το π.δ. 337/2000 (Α' 281).

4. Από την 1.1.2015 τα άρθρα 2, 3, 4 του ν. 2160/1993 και τα άρθρα 150 - πλην της περίπτωσης η' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 3 - και 151 και η παρ. 2 του άρθρου 165 του ν. 4070/2012.

Άρθρο 52 **Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών** **Φορολογία περιουσίας**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Νομικά πρόσωπα που έχουν δηλώσει τα στοιχεία των ακινήτων τους, της 1ης Ιανουαρίου 2011, με την υποβολή ηλεκτρονικού αρχείου υπολογιστικών φύλλων εφαρμογών γραφείου, υποβάλλουν εμπρόθεσμα τις μεταβολές της περιουσιακής τους κατάστασης της 1ης Ιανουαρίου των ετών 2011, 2012, 2013 και 2014, εφόσον η υποβολή γίνει εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την ανάπτυξη από τη Φορολογική Διοίκηση της προσωρινής περιουσιακής τους εικόνας, βάσει των ανωτέρω υποβληθέντων ηλεκτρονικών αρχείων, και πάντως, το αργότερο μέχρι και τη 16η Νοεμβρίου 2014.»

2α. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 προστίθενται λέξεις ως εξής:

«, πλην της κληρονομικής διαδοχής, για την οποία ο φορολογούμενος υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αποποίησης της κληρονομιάς.»

β. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, η δήλωση για κάθε σύσταση, απόκτηση και κάθε άλλη μεταβολή, για την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων από την 1η Ιανουαρίου 2014 μέχρι και την 31η Αυγούστου 2014, υποβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2014.»

3. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται στις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων που υποβάλλονται μέχρι και την 30ή Νοεμβρίου 2014, για τη διόρθωση της περιουσιακής κατάστασης των ετών 2011, 2012 και 2013, εκτός εάν προκύπτει ποσό φόρου ακίνητης περιουσίας προς επιστροφή. Στην περίπτωση κατά την οποία από τις δηλώσεις του προηγούμενου εδαφίου προκύπτει, κατά το οικείο έτος, ποσό φόρου ακίνητης περιουσίας προς επιστροφή, το ποσό αυτό συμψηφίζεται με το πρόστιμο και τυχόν διαφορά μέχρι του ποσού των εκατό (100) ευρώ δεν αναζητείται από τη Φορολογική Διοίκηση.»

4α. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου (ΣΑΟ), για τον υπολογισμό της φορολογητέας αξίας, λαμβάνεται ο ΣΑΟ που περιλαμβάνεται στις αποφάσεις προσδιορισμού αντικειμενικής αξίας ακινήτων (μικρότερος ή μεγαλύτερος), ανεξάρτητα αν ο συντελεστής δόμησης που ισχύει στην περιοχή είναι διαφορετικός.»

β. Στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58) μετά τις λέξεις «αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφερειακής Ενότητας» προστίθενται οι λέξεις «και, αν δεν έχουν καθοριστεί ούτε στην Περιφερειακή Ενότητα, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφέρειας.»

5. Στο τέλος της περίπτωσης 3.5.6 της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 προστίθενται υποπεριπτώσεις εε' και εστ' ως εξής:

«εε) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές, στις οποίες υπάρχουν δύο ή περισσότερες τιμές Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου και δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της θέσης τους, λόγω έλλειψης της γεωγραφικής απεικόνισης της περιοχής σε χάρτη, ως τιμή Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου λαμβάνεται η μικρότερη τιμή.

«εστ) Για οικόπεδα που βρίσκονται σε περιοχές, οι οποίες εντάχθηκαν στο αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού αξίας ακινήτων από το έτος 2011, στις οποίες δεν υπάρχει τιμή Συντελεστή Αξιοποίησης Οικοπέδου, ως Συντελεστής Αξιοποίησης Οικοπέδου λαμβάνεται η τιμή 0,60.»

6α. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 οι λέξεις «σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του α.ν. 1521/1950» αντικαθίστανται με τις λέξεις «σύμφωνα με τις χαμηλότερες τιμές ζώνης της

οικείας Δημοτικής Ενότητας είτε του οικείου Δήμου είτε της οικείας Περιφερειακής Ενότητας είτε της οικείας Περιφέρειας, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.»

β. Η περίπτωση 4.1 της παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«4.1 Η φορολογητέα αξία του οικοπέδου προκύπτει από το γινόμενο της συνολικής τιμής εκκίνησης του οικοπέδου, του συντελεστή οικοπέδου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 1, της επιφάνειας του οικοπέδου και του ποσοστού συνιδιοκτησίας αναλόγως του είδους εμπραγμάτου δικαιώματος.»

7. Στο τέλος της υποπερίπτωσης στ' της περίπτωσης 7.2 της παρ. 7 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 οι λέξεις «και άλλης κατηγορίας κτισμάτων πλην αποθηκών» αντικαθίστανται με τις λέξεις «και οποιασδήποτε άλλης κατηγορίας κτισμάτων».

8. Στο τέλος της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4174/2013 (Α' 170), διαγράφονται οι λέξεις «για την εφαρμογή του παρόντος».

9. Μετά το άρθρο 54Α του ν.4174/2013 προστίθεται άρθρο 54Β ως εξής:

«Άρθρο 54Β

Χρόνος επιβολής τόκων και προστίμων στον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Στις περιπτώσεις στις οποίες ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει δήλωση στοιχείων ακινήτων ή υποβάλλει εκπρόθεσμα ή ανακριβή τέτοια δήλωση, με συνέπεια τη μη διενέργεια εκκαθάρισης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. ή την εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό αυτού σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αφετηρία για την επιβολή των τόκων και προστίμων ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων του οικείου έτους.»

10.α. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 2 της ενότητας Α' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 προστίθενται οι λέξεις:

«και, αν δεν έχουν καθοριστεί τιμές ζώνης στην Περιφερειακή Ενότητα, εντάσσονται στην κατώτερη τιμή ζώνης της οικείας Περιφέρειας.»

β. Στο τελευταίο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης γ' της παρ. 1 της ενότητας Β' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 προστίθενται οι λέξεις:

«και, αν δεν έχουν καθοριστεί ούτε στην Περιφερειακή Ενότητα, λαμβάνονται οι κατώτερες αντίστοιχες τιμές της οικείας Περιφέρειας.»

γ. Μετά την υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης γ' της παρ. 1 της ενότητας Β' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 προστίθεται υποπερίπτωση δδ' ως εξής:

«δδ) Οι διατάξεις των υποπεριπτώσεων εα', εβ', εγ', εδ', εε' και εστ' της περίπτωσης 3.5.6 της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 εφαρμόζονται ανάλογα.»

11. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η αξία των δικαιωμάτων αυτών υπολογίζεται κατά τα ποσοστά που προκύπτουν από την ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 3 έως και 7 του άρθρου 2.»

12. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4223/2013 προστίθενται λέξεις ως εξής: «, πλην της κληρονομικής διαδοχής, για την οποία ο φορολογούμενος υποχρεούται σε υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας αποποίησης της κληρονομιάς.»

13. Στο άρθρο 6 του ν. 4223/2013, η υφιστάμενη παράγραφος 3 αναριθμείται σε περίπτωση α' της παραγράφου 3 και προστίθεται στην ίδια παράγραφο περίπτωση β', που έχει ως εξής:

«β. Ειδικά για το 2014, ο φορολογούμενος μπορεί να τροποποιήσει τα στοιχεία των ακινήτων του, που περιλαμβάνονται στη δήλωση του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, εμπρόθεσμα μέχρι και την 30ή Νοεμβρίου 2014. Εφόσον, από την εκκαθάριση της δήλωσης προκύπτει μείωση φόρου μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, η σύνθεση της νέας δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. και η εκκαθάριση αυτής πραγματοποιείται μετά από έλεγχο της Φορολογικής Διοίκησης. Εάν, μετά την υποβολή της τροποποιητικής δήλωσης κατά τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια, υποβληθούν νέες τροποποιητικές δηλώσεις, μέχρι και την 30ή Νοεμβρίου 2014, η σύνθεση της νέας δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. και η εκκαθάριση αυτής πραγματοποιείται μετά από έλεγχο της Φορολογικής Διοίκησης, εφόσον από τη δήλωση προκύπτει μείωση φόρου. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται η μηχανογραφική σύνθεση των δηλώσεων ΕΝ.Φ.Ι.Α., η διαδικασία και ο τρόπος αποκατάστασης λαθών και ελλείψεων σε στοιχεία ακινήτων των σχετικών δηλώσεων και σε δηλώσεις στοιχείων ακινήτων, τα έντυπα με τα οποία πραγματοποιούνται διορθώσεις, τα οποία επέχουν θέση τροποποιητικής δήλωσης, τα υποδείγματα χορήγησης απαλλαγών και ο τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση, και κατόπιν ανάλυσης κινδύνου, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το οριζόμενο στο εδάφιο 2 της παρούσας περίπτωσης ποσό μείωσης φόρου, για το οποίο διενεργείται έλεγχος της Φορολογικής Διοίκησης.

Ακίνητα που έχουν ουσιώδεις ελλείψεις στην περιγραφή, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατός ο υπολογισμός του ΕΝ.Φ.Ι.Α., θεωρούνται ως μη δηλωθέντα.»

14. Στο άρθρο 13 του ν. 4223/2013 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Τα ηλεκτρονικά πιστοποιητικά ΕΝ.Φ.Ι.Α., τα αποδεικτικά ενημερότητας και κάθε άλλη πράξη προσδιορισμού φόρου που αφορά την 6η Ιουνίου 2014, είναι ισχυρά.»

15. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 82 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266), η φράση «του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων» αντικαθίσταται από τη φράση «του Υπουργού Οικονομικών».

16.α. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 2 έως και 15 του παρόντος αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2014.

β. Η ισχύς της διάταξης της παραγράφου 1 του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 53

Αποφάσεις με τις οποίες παρατάθηκαν κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων τοποθετήσεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και στα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Βρυξελλών, Λουξεμβούργου και Στρασβούργου για την κάλυψη αναγκών της Ελληνικής

Προεδρίας, κατά τις διατάξεις του ν. 4148/2013 (Α' 99), όπως ισχύει, θεωρούνται ως νομίμως εκδοθείσες ανεξαρτήτως του χρόνου έκδοσής τους και ισχύουν σε κάθε περίπτωση από τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις χρόνου τοποθέτησης ή απόσπασης και μέχρι 31.7.2014.

Άρθρο 54

1. Στο τέλος του δευτέρου εδαφίου της περιπτώσεως α' της παρ. 9 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4179/2013, τίθεται κόμμα και προστίθεται η ακόλουθη φράση «προκειμένου περί μαρινών, ή των δικαιολογητικών που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, προκειμένου περί τουριστικών αγκυροβολίων, καταφυγίων τουριστικών σκαφών και τουριστικών λιμενικών εγκαταστάσεων.»

2.α. Στην παρ. 1 του άρθρου 14Α του ν. 3986/2011 επέρχονται οι κάτωθι τροποποιήσεις:

αα) Οι λέξεις «ξενοδοχειακών μονάδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περιοχών τουρισμού-αναψυχής».

ββ) Οι λέξεις «προ των εγκαταστάσεών τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έμπροσθεν του ακινήτου».

γγ) Η φράση «ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αριθμού των δωματίων της ξενοδοχειακής μονάδας ή ποσοστό 50% του αριθμού των παραθεριστικών κατοικιών και έχει συνταχθεί σχετική ακτομηχανική μελέτη» αντικαθίσταται από τη φράση «προκειμένου περί περιοχών με γενικό προορισμό τον τουρισμό-αναψυχή ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) του αριθμού των κλινών του τουριστικού καταλύματος και, προκειμένου περί παραθεριστικών-τουριστικών χωριών, ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του αριθμού των παραθεριστικών κατοικιών και έχει συνταχθεί σχετική ακτομηχανική μελέτη.»

β. Στην παρ. 2 του άρθρου 14Α του ν. 3986/2011 η φράση «εφόσον η ξενοδοχειακή μονάδα αντικαθίστανται με τη φράση «εφόσον το τουριστικό κατάλυμα».

3. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 15Α του ν. 3986/2011, όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 4179/2013, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η ίδια Υπηρεσία λειτουργεί ως υπηρεσία μιας στάσεως για την αδειοδότηση σε όλα τα στάδια της και για τις απαραίτητες εγκρίσεις και αναθεωρήσεις αδειών, για οποιοδήποτε από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 του ν. 2160/1993 τουριστικά καταλύματα, ανεξαρτήτως της δυναμικότητας και της κατηγορίας αυτών, καθώς και για τις εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, οι οποίες θα προορίζονται, να λειτουργήσουν εντός των ανωτέρω τουριστικών καταλυμάτων. Σε κάθε περίπτωση, για όλες τις μορφές αδειοδοτήσεων του παρόντος άρθρου, η έκδοση της απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξάμηνο από την υποβολή της σχετικής αίτησης.»

Άρθρο 55

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου

1. Μετά την παρ. 11 του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 220 του ν. 4072/2012 (Α' 86), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση αδυναμίας για οποιονδήποτε λόγο, κάλυψης των αθετούμενων δρομολογίων της παρούσας παραγράφου, ο Υπουργός δύναται να αναθέτει

απευθείας με την υπογραφή σύμβασης δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς την τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη του παρόντος νόμου, τη διενέργεια εναλλακτικών δρομολογίων σε πλοιοκτήτη, που έχει δρομολογημένα πλοία και πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις, έναντι μισθώματος, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Σ.Α.Σ., το οποίο συγκαλείται προκειμένου να καθορίσει τη δρομολογιακή γραμμή και τα χαρακτηριστικά της, όπως ενδεικτικά λιμένες προσέγγισης, συχνότητα δρομολογίων εξυπηρέτησης, καταβλητέο μίσθωμα. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται το αργότερο μέχρι την έναρξη της εκτέλεσης δρομολογίων με τακτική, εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη, δρομολόγηση, διαφορετικά μέχρι τη σύναψη σύμβασης αποκλειστικής εξυπηρέτησης της δρομολογιακής γραμμής και σε περίπτωση που δεν συναφθεί τέτοια σύμβαση μέχρι την προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού, οπότε έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 9. Οι διατάξεις του δευτέρου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 9 έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή. Η διάρκεια της κατά τα ανωτέρω σύμβασης δεν μπορεί να υπερβεί το χρονικό διάστημα των τριών (3) μηνών.»

2. Διορθώσεις του ν. 4256/2014 (Α' 92) «Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις»

α. Στην περίπτωση δδ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 η φράση «του άρθρου 13» αντικαθίσταται από τη φράση «του άρθρου δέκατου τρίτου».

β. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 η φράση «με καταστάσεις επιβαινόντων» αντικαθίσταται από τη φράση «με ενημερωμένες καταστάσεις επιβαινόντων».

γ. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 8 ο αριθμός του Φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στην παρένθεση «(Α' 80)» αντικαθίσταται από το ορθό «(Α' 48)».

δ. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 η φράση «από τον πλοιοκτήτη ή τον κυβερνήτη» αντικαθίσταται από τη φράση «από τον πλοίαρχο ή τον κυβερνήτη».

ε. Στο τέλος της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης δ' της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4256/2014 (Α' 92) προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«και τις υποχρεώσεις για την υποβολή πληροφοριών κατάπλου και απόπλου, που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και περιγράφονται στο π.δ. 49/2005 (Α' 66), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και στο π.δ. 16/2011 (Α' 36).»

στ. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 14 η φράση «των επιβατηγών πλοίων και των μικρών σκαφών του Πρώτου Μέρους» αντικαθίσταται από τη φράση «και των επαγγελματικών τουριστικών ημερόπλοιων του Πρώτου Μέρους».

ζ. Στο δεύτερο εδάφιο του στοιχείου ι) της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 14 η λέξη «επιβάτη» αντικαθίσταται από τη λέξη «πρόσωπο».

η. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 8 του άρθρου 15 η φράση «επικυρωμένο αντίγραφο» αντικαθίσταται από τη φράση «ευκρινή αντίγραφο».

θ. Στο πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 42 η φράση

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων των περιπτώσεων β' και δ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου» αντικαθίσταται από τη φράση «Με την επιφύλαξη των διατάξεων των υποπεριπτώσεων ββ' και δδ' της περίπτωσης Β' της παρούσας παραγράφου».

ι. Στην υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 42 η φράση «της περίπτωσης α'» αντικαθίσταται από τη φράση «της υποπερίπτωσης αα' ανωτέρω» και η φράση «της παραγράφου 2 του άρθρου 12» αντικαθίσταται από τη φράση «της παραγράφου 3 του άρθρου 12».

ια. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης Γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 42 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα πλοία της υποπερίπτωσης αα' ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης Α' και της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης Β' της παρούσας παραγράφου.»

ιβ. Στην περίπτωση Δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 42 η λέξη «έγκριση» αντικαθίσταται από τη λέξη «βεβαίωση».

3.α. Στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4256/2014 (Α' 92) οι περιπτώσεις γ', δ' και ε' αναριθμούνται αντίστοιχα σε δ', ε' και στ' και προστίθεται νέα περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. Ανεξάρτητα από τυχόν ποινικές κυρώσεις, καθώς και τυχόν κυρώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα τελωνειακή και φορολογική νομοθεσία, για κάθε άλλη παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 έως 16 του παρόντος νόμου, πλην των αναφερομένων στις περιπτώσεις α' και β' ανωτέρω, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ.»

β. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4256/2014 (Α' 92) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η ασφάλιση αποδεικνύεται από ένα ή περισσότερα πιστοποιητικά, τα οποία έχουν εκδοθεί από τον πάροχο της ή την αντίστοιχη βεβαίωση ασφάλισης και φυλάσσονται στο σκάφος.»

γ. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4256/2014 (Α' 92) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις άδειες αυτές εφαρμόζονται οι διατάξεις του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 56

Επί υφιστάμενων ξενοδοχειακών καταλυμάτων κατηγορίας πέντε (5) αστέρων ή επί ξενοδοχειακών καταλυμάτων που αναβαθμίζονται σε κατηγορία πέντε (5) ή άνω αστέρων, που έχουν κατασκευασθεί σε γήπεδα τουλάχιστον 30.000 τ.μ. και έως 50.000 τ.μ., δύναται να

πωληθεί ή να εκμισθωθεί μέρος τους, διαμορφωμένο σε κατοικία έως 80 τ.μ., σε ποσοστό έως 15% της συνολικά δομημένης επιφάνειας του καταλύματος για οικόπεδα από 30.000 τ.μ. έως 40.000 τ.μ. και έως 20% για οικόπεδα από 40.000 τ.μ. έως 50.000 τ.μ.. Η μακροχρόνια μίσθωση συνομολογείται για χρονικό διάστημα δέκα (10) τουλάχιστον ετών. Τα ανωτέρω ισχύουν εφόσον: α) τα ξενοδοχειακά καταλύματα υφίστανται νομίμως και διαθέτουν σε ισχύ ειδικό σήμα λειτουργίας ή διέθεταν την τελευταία πενταετία ειδικό σήμα λειτουργίας και έχουν παύσει τη λειτουργία τους και β) τα προς μεταβίβαση ή προς μακροχρόνια μίσθωση τμήματα δεν έχουν υπαχθεί στις επιδοτήσεις της αναπτυξιακής νομοθεσίας κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη και σε αντίθετη περίπτωση, το ποσό της ενίσχυσης ή επιδότησης που έχει χορηγηθεί για τα τμήματα αυτά, επιστρέφεται.

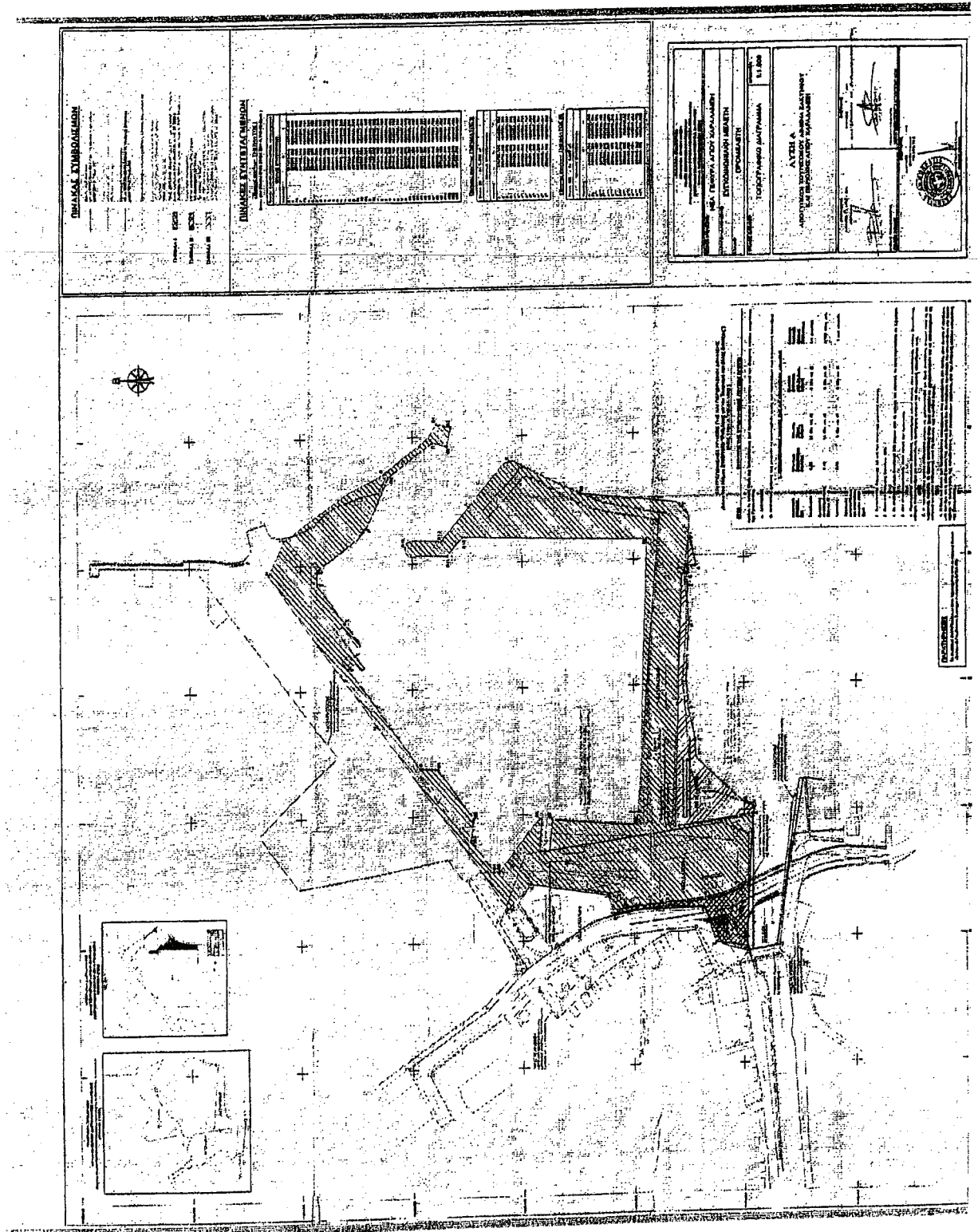
Άρθρο 57

Αναστολές έκδοσης οικοδομικών αδειών και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών που έχουν χορηγηθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 1337/1983 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4203/2013, και του άρθρου 8 του ν.δ. της 17.7.1923 (όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 551/1977 και ισχύουν κατά τη δημοσίευσή του ν. 4269/2014, σε εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης ή τροποποίησης Γ.Π.Σ. και ΣΧΟΟΑΠ, για τις οποίες απαιτείται η ειδική έκθεση του άρθρου 33 παρ. 2 του ν. 4269/2014, παρατείνονται μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2014. Περαιτέρω παρατάσεις των ανωτέρω αναστολών χορηγούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.δ. της 17.7.1923, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 551/1977 (άρθρο 159 παράγραφοι 2 και 3 του Κ.Β.Π.Ν.) και μέχρι τη συμπλήρωση της προβλεπόμενης από τις διατάξεις αυτές τριετίας, στην οποία συνυπολογίζεται και ο χρόνος των αναστολών που έχουν χορηγηθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 1337/1983, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του ν. 4203/2013. Η παρούσα διάταξη έχει αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 4269/2014.

Άρθρο 58

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εξαιρετικά η ισχύς των άρθρων 1, 2, 3, 4, 6 και 7 αρχίζει την 1.1.2015 εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Λευκάδα, 30 Ιουλίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΚΙΚΑΣ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΓΑΡΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2014

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ